ธรรมแห่งปริศนาชีวิต

หลวงพ่อโพธินันทะ

ธรรมแห่งปริศนาชีวิต ◉ หลวงพ่อโพธินันทะ

ธรรมแห่งปริศนาชีวิต

หลวงพ่อโพธินันทะ

จัดพิมพ์เป็นที่ระลึกงานฌาปนกิจ

คุณมนู ลีลานุวัฒน์

๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๘ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘

(อายุ ๘๐ ปี)

วันจันทร์ที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๘

ณ วัดสุทธิวราราม กรุงเทพมหานคร

ธรรมแห่งปริศนาชีวิต: หลวงพ่อโพธินันทะ

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ
National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

หลวงพ่อโพธินันทะ, กรุงเทพฯ อาศรมศานติ ๘๗ หน้า

I. ธรรมประยุกต์ II.ชื่อเรื่อง

ISBN 978-616-623-130-4

พิสูจน์อักษร พี่เล็ก

สนับสนุนการพิมพ์ สุทธิธรรมสถาน

พิมพ์ที่ : นิติธรรมการพิมพ์

๗๖/๒๕๑-๓ หมู่ ๑๕ ต.บางม่วง อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี ๑๑๑๔๐
โทร. ๐-๒๔๐๓-๔๕๖๗-๘, ๐๘๑-๓๐๙-๕๒๑๕
E-mail : niti2512@gmail.com

ธรรมแห่งปริศนาชีวิต

หลวงพ่อโพธินันทะ

คำนำ

ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของโลกในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นเศรษฐกิจ สังคม การเมือง สิ่งแวดล้อม และจิตวิญญาณ ทำให้เกิดปัญหาใหม่ ๆ ที่มีความท้าทายต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์มากขึ้นและรุนแรงขึ้น มหาอุทกภัยครั้งใหญ่ในเมืองครั้งนี้ (พ.ศ. ๒๕๕๔) ก็เป็นส่วนหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงของโลกนี้ ยุคสมัยได้เปลี่ยนแปลงจากเก่าไปสู่สิ่งใหม่ กฎของธรรมชาติข้อนี้เป็นสัจจะอย่างแท้จริง

โจทย์ที่แสนยากของมนุษย์ ก็คือ ความเจริญของวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นความเจริญทางด้านเทคโนโลยี & IT แห่งวัตถุที่มนุษย์จะต้องดำรงอยู่กับมันอย่างปราศจากความยึดติด อยู่กับมันอย่างรู้เท่าทัน และประสานกลมกลืนเป็นหนึ่งเดียวกับมัน ตามวิถีของธรรมชาติให้ได้ ปัญหาต่าง ๆ ก็จะน้อยลง แล้วเราก็จะพบกับความหมายของชีวิต และความสุขอย่างที่จริง

ปริศนาธรรมก็เป็นวิธีหนึ่งที่จะทำให้ผู้แสวงหาสัจธรรรมได้เข้าถึงด้วยตนเอง ไม่ว่าจะใช้การพูดหรือการกระทำทางกาย จุดมุ่งหมายก็เพื่อให้ท่านได้เข้าถึงสัจธรรมด้วยกันทั้งนั้น พระพุทธเจ้าให้ผ้าขาวแก่พระจุฬปันถกได้ลูบ พระพุทธเจ้าปฏิบัติอย่างไม่พักไม่เพียรในโอฆสูตร หรือที่สารีบุตรถามนางกุณฑลเกสีว่า อะไรคือความเป็นหนึ่ง ล้วนเป็นปริศนาธรรมทั้งนั้น ปริศนาธรรมเล่มนี้เขียนขึ้นจากประสบการณ์ การประจักษ์แจ้งสัจธรรมด้วยตนเอง หากท่านอ่านด้วยจิตใจที่เป็นอิสระจากความรู้ความเห็นที่ยึดถือไว้ ย่อมเข้าถึงการประจักษ์แจ้งสัจธรรมอย่างแน่นอน

ขอเจริญในธรรม

โพธินันทะ

อริยสัจ คือ ทุกข์ เป็นสิ่งที่จะต้องกำหนด (ปริญเญยยะ)

ศิษย์ : หลังจากผมกำหนดรู้ทุกข์แล้วอะไรจะเกิดขึ้น

อาจารย์: เธอคือต้นการะเวก

ศิษย์ : นิ่ง...

อาจารย์: "วันนี้อาการเย็นลง"

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งทันที "โค้งคารวะอาจารย์อย่างจริงใจ"

ความทุกข์ คือ สิ่งที่ทุกคนไม่ปรารถณา จึงแสวงหา "หนทาง" เพื่อก้าวล่วงจากทุกข์ทั้งปวง อาจารย์ชี้ "หนทาง" ให้ศิษย์ด้วยภาษาที่ไปพ้นเหตุผลแล้ว ทำให้ศิษย์ตระหนักรู้ได้ด้วยประสบการณ์ตรงต่อความจริง

อริยสัจ คือ เหตุให้เกิดทุกข์ (สมุทัย) เป็นสิ่งที่จะต้องละ (ปหานะ)

ศิษย์ : ผมจะขจัดเหตุให้เกิดทุกข์ได้อย่างไร

อาจารย์ : จงมองดูดาวเหนือทางทิศใต้

ศิษย์ : ผมไม่เข้าใจ

อาจารย์ : เพราะยังมี "ผม" อยู่เช้านี้อากาศ "แจ่มใสดี"

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งทันที "ขอบคุณอาจารย์"

กิเลส ตัณหา อุปทาน คือ เหตุให้เกิดทุกข์ ซึ่งทุกคนผู้ปรารถนาจะพ้นทุกข์จะต้องหา "หนทาง" ให้แก่ศิษย์ด้วยการชี้ถึงสภาวะที่ไปพ้นเหตุผล ซึ่งทวิภาวะจะไม่แตกต่างกัน

อริยสัจ คือ สภาวะที่สิ้นสุดของความทุกข์ (นิโรธ) เป็นสิ่งที่จะต้องทำให้แจ้ง (สัจฉิกิริยา)

ศิษย์ : ผมจะรู้แจ้งความจริง (สัจจะ) ได้อย่างไร

อาจารย์: เธอได้ยินเสียงนกร้องนั่นไหม

ศิษย์ : ได้ยินครับ

อาจารย์: เออ เข้าถึงความจริงด้วยการได้ยินนั้นแหละ

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งทันที "ขอบคุณอาจารย์"

นิโรธ คือ สภาวะที่ปราศจากความทุกข์และความสุข เป็นมิติที่ไปพ้นจิตสามัญสำนึก เป็นสิ่งที่ดำรงอยู่ ต่างเป็นอมตะ ซึ่งเราต้องตระหนักรู้ให้ชัดเจน เพราะมันเป็นต้นกำเนิดของสรรพสิ่ง ถ้าเข้าถึงสิ่งนี้ได้ การรับรู้ทางประสาทสัมผัสต่าง ๆ จะเปลี่ยนไป อาจารย์ต้องการบอกศิษย์ให้เข้าถึงความจริง ด้วยการได้ยิน เหมือนกับที่พระพุทธองค์บอกให้พาหิยะก็บรรลุธรรม

อริยสัจ คือ มรรค (หนทาง) ซึ่งจะต้องทำให้มาก (เจริญภาวนา)

ศิษย์ : อะไรคือ "หนทาง" ที่จะทำให้บรรลุสัจธรรม

อาจารย์: กิเลสคือพุทธะ

ศิษย์ : ผมจะเข้าถึงได้อย่างไร

อาจารย์: ไม่มีอะไรที่ต้องเข้าถึง "เครื่องบินกำลังร่อนลงสนามบินสุวรรณภูมิ"

ศิษย์ : บรรลุถึงหนทางแห่งการรู้แจ้งทันที "โค้งคารวะอาจารย์" แล้วจากไป

มรรค คือ หนทางหรือวิถีของการบำเพ็ญภาวนาที่เป็นเอกภาพเดียวกับการงานในชีวิตประวัน ดังนั้นการงานก็คือการปฏิบัติธรรม อาจารย์ต้องการชี้ให้ศิษย์เห็นว่า กิเลส ตัณหาที่เรากำลังเผชิญอยู่นั่นแหละ คือสิ่งที่เราจะต้องพัฒนาไปสู่ความเป็นพุทธะ เปรียบเหมือนดอกบัวที่เกิดจากโคลนตม หากปราศจากโคลนตมดอกบัวก็หามีไม่ สิ่งเหล่านี้ก็มีอยู่แล้ว จึงไม่ต้องไปแสวงหาหรือเข้าถึงอะไร

ผู้รู้ – ปราชญ์ - กวี จะเปี่ยมอยู่ด้วยจิตวิญญาณ (SPIRITUAL) ในทุกการกระทำ (มโนกรรม วจีกรรม กายกรรม)

ศิษย์ : ผมจะสัมผัสถึงจิตวิญญาณได้อย่างไร

อาจารย์: ไม่ต้องทำอะไร

ศิษย์ : แล้วจะสัมผัสถึงได้หรือ

อาจารย์: เธอต้องเข้าใจว่า "ไม่ต้องทำอะไร" อย่างซาบซึ้ง

ศิษย์ : นิ่ง...

ศิษย์ : บรรลุการสัมผัสกับจิตวิญญาณทันที "โค้งคารวะอาจารย์" แล้วจากไป

ผู้รู้ทั้งหลายดำรงชีวิตอยู่ด้วยจิตวิญญาณสากล ดังนั้นทุกการกระทำกิจการงานในชีวิตประจำวัน จึงต่างกับปุถุชน และสิ่งนี้ก็มีอยู่แล้วในคนเราทุกคน อาจารย์ต้องการจะบอกสิ่งนี้แก่ศิษย์ว่า "ไม่ต้องทำอะไร" เพราะถ้าไปแสวงหาจากที่อื่นก็เหมือนกับขี่โคตามหาโค ซึ่งยากที่จะค้นพบ

ทางสายกลาง คือ "หนทางกลับสู่ต้นกำเนิดดั้งเดิมของมนุษย์

ศิษย์ : อะไรคือ "หนทาง" กลับสู่ต้นกำเนิดเดิมของมนุษย์

อาจารย์: น้ำนิ่ง ตลิ่งไหล

ศิษย์ : ผมไม่ได้ถามเรื่องน้ำ เรื่องตลิ่ง

อาจารย์: ถ้าเธอยังไปไม่พ้นน้ำพ้นตลิ่ง เธอจะสัมผัสถึง "หนทาง" ไม่ได้เลย

ศิษย์ : ผมจะไปพ้นได้อย่างไร

อาจารย์: ไม่ต้องทำอะไร "วันนี้อากาศร้อนจัง"

ศิษย์ : บรรลุการถึง "หนทาง" ทันที "ขอบคุณอาจารย์"

"ทางสายกลาง" คือ วิถีของการบำพ็ญภาวนาเพื่อกลับสู่รากฐานดั้งเดิมของมนุษยชาติ อาจารย์ต้องการบอกศิษย์ให้ละการยึดถือต่าง ๆ ที่เราเคยยึดถือไว้ ไม่ว่าจะเป็นความหมายต่าง ๆ ของภาษา หรือความเห็นต่าง ๆ ก็ตาม ถ้าละได้เราก็จะพบ "หนทาง" ของการบำเพ็ญภาวนา

เราจะยังคงมีการบำเพ็ญภาวนาที่แท้จริงเพื่อการพัฒนา
จิตวิญญาณสู่อุดมคติอันสูงส่งของชีวิตอยู่อีกหรือไม่

ศิษย์ : อะไรคือการบำเพ็ญภาวนาที่แท้จริง

อาจารย์: ไม่รู้...

ศิษย์ : อาจารย์ไม่รู้ แล้วผมจะรู้ได้อย่างไร

อาจารย์: รักษาจิตไม่รู้นี้ไว้แล้วเธอจะเข้าใจ
"ฝนตกชะช่อมะม่วงยามเช้า"

ศิษย์ : เข้าใจการบำเพ็ญภาวนาที่แท้ทันที
"โค้งคารวะอาจารย์" แล้วจากไป

ศิษย์ต้องการทราบว่าการบำเพ็ญภาวนาที่แท้จริงเป็นอย่างไร แต่อาจารย์ไม่ต้องการอธิบายด้วยคำพูด เพราะเกรงว่าศิษย์เข้าใจผิด จึงได้บอกจุดเริ่มต้นให้ศิษย์คำว่า "ไม่รู้" ซึ่งเราจะต้องเข้าถึงสภาวะ "ไม่รู้" อย่างลึกซึ้ง จึงจะเกิดความเข้าใจที่แท้จริง ซึ่งมาจากการบำเพ็ญภาวนาที่แท้จริง

สัจจะอันสูงสุดดำรงอยู่กับเราอยู่ตลอดเวลา ดุจคลื่นกับน้ำ
เพราะอวิชชาเราจึงไม่รู้จักธรรมชาติที่แท้ของเรา

ศิษย์ : ผมจะเข้าถึงสัจจะได้อย่างไร

อาจารย์: เธอทำมันหายไปตั้งแต่เมื่อไหร่

ศิษย์ : ช่วยชี้แนะวิธีการเข้าถึงให้ผมด้วย

อาจารย์: ไม่มีวิธีการ "เธอกำลังขี่โคตามหาโค"

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งทันที "โค้งคารวะอาจารย์"

มีสิ่งหนึ่งดำรงอยู่กับเราตลอดเวลา เราจะรู้หรือไม่ก็ตาม เราตั้งชื่อมันไปต่าง ๆ นานา เช่น ตัวตนที่แท้จริงสูงสุด อมตะธรรม ถ้าเราค้นหาพบก็จะประจักษ์แจ้งความจริง อาจารย์จึงบอกศิษย์ว่า "เธอกำลังขี่โคตามโค" ขี่โคอยู่แท้ ๆ ยังเที่ยวตามหาโค แล้วมันจะพบสัจจะได้อย่างไร

อุปสรรคมากมายที่ขวางกั้นไม่ให้เราเข้าถึงสัจธรรม
กล่าวโดยสรุป ก็คือ อวิชชา ตัณหา อุปทาน นั่นเอง
หากรู้จัก "หนทาง" เราก็จะบรรลุสัจธรรม

ศิษย์ : อะไรคืออุปสรรคของการเข้าถึงสัจธรรม

อาจารย์: คำถามของเธอนั่นแหละคืออุปสรรค

ศิษย์ : แล้วผมจะขจัดมันได้อย่างไร

อาจารย์: ไม่ต้องทำอะไร "พุทธะตามหาพุทธะ"

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งทันที "ขอบคุณอาจารย์"

การดำเนินชีวิตในปีติของจิตสามัญสำนึก นั่นแหละคืออุปสรรคของการบรรลุสัจธรรม "การไม่ต้องทำอะไร" ที่อาจารย์บอกศิษย์ก็คือไม่ทำอะไรด้วยความต้องการ ด้วยความหวัง แต่ทำไปตามหน้าที่ การไม่เข้าใจ "ไม่ต้องทำอะไร" ได้อย่างลึกซึ้ง ก็เป็นหนึ่งเดียวกับสัจธรรม

ความเร้นลับของปาฏิหาริย์ในทางศาสนานั้นต่างกับ
ปาฏิหาริย์ของปุถุชนราวฟ้ากับดิน มันเป็นเรื่องของปัจเจก
ซึ่งทุกคนจะต้องค้นหาเอาเองจากประสบการณ์ตรงต่อสัจจะ

ศิษย์ : อะไร คือ THE SECRET OF MIRACLE

อาจารย์: เธอเอาคำถามมาจากไหน

ศิษย์ : ผมไม่รู้

อาจารย์: รักษาจิตไม่รู้นี้ไว้ แล้วเธอจะเข้าใจ
"วันนี้อากาศร้อนจัง"

ศิษย์ : เข้าใจความหมายของอาจารย์ทันที

ศิษย์ต้องการจะรู้ว่าอะไรคือความเร้นลับของปาฏิหาริย์ทางศาสนา อาจารย์บอกศิษย์ด้วยการถามศิษย์ว่า เธอเอาคำถามมาจากไหน เป็นการบอกตรง ๆ แต่คนส่วนมากไม่รู้จักต้นกำเนิดของสรรพสิ่ง ศิษย์คนนี้ก็ไม่รู้ จึงตอบอาจารย์ไป เราเคยสังเกตจิตใจบ้างไหม เวลาเราไม่รู้อะไรจิตใจมันเป็นอย่างไร นั่นแหละคือจุดเริ่มต้นของความเข้าใจ ความเร้นลับของชีวิต

ในพุทธศาสนากล่าวว่า ความเป็นแท่งก้อน (ฆานะ) ปิดบัง
ความเป็นอนัตตา สุญญตาของสรรพสิ่งไว้

ศิษย์ : อะไรปิดบังความจริงไว้ คนจึงมองไม่เห็น

อาจารย์: "คน" ปิดบังไว้

ศิษย์ : ผมจะเข้าถึงความจริงได้อย่างไร

อาจารย์: เธอเห็นต้นการะเวกนั่นไหม

ศิษย์ : เห็นครับ

อาจารย์: เออ เข้าถึงสัจจะด้วยการเห็นนั่นแหละ
"เช้านี้อากาศเย็นสบายดี"

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งทันที

ในโสฬสปัญหา พราหมณ์พาวรีแต่งคำถามให้ศิษย์ไปถามพระพุทธเจ้าว่า อะไรปิดบังโลกไว้ คนจึงมองไม่เห็นความจริง เช่นเดียวกับศิษย์คนนี้ และก็อยากเข้าถึงความจริง รูปลักษณ์และสมมุติต่าง ๆ นั่นแหละมันปิดบังความจริงไว้ เราจะเข้าถึงมันได้หากเราเป็นเอกภาพกับสรรพสิ่ง ไม่ว่าจะรับรู้ทางประสาทสัมผัสใด

ในอริยสัจสี่ "หนทาง" หรือมรรค ของการบำเพ็ญภาวนา ก็คือ ทางสายกลาง ไตรสิกขา อริยมรรคมีองค์แปด แต่ผู้คนไม่รู้จักนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน ปัญหาจึงเกิดขึ้นมากมาย

ศิษย์ :

อาจารย์: ไม่ต้องทำอะไร

ศิษย์ : แล้วจะเข้าถึงได้หรือ

อาจารย์: ก็เธอเป็นพุทธะอยู่แล้ว "พุทธะตามหาพุทธะ"

ศิษย์ : บรรลุความเป็นพุทธะทันที "ขอบคุณอาจารย์"

ศิษย์ต้องการจะบรรลุถึงความเป็นพุทธะ แต่ไม่รู้จัก "หนทาง" อาจารย์บอกศิษย์ว่าไม่ต้องทำอะไร ถ้าทำอะไรด้วยความต้องการก็จะไม่ประสบผลสำเร็จ เหมือนกับพระอานนท์ที่ปฏิบัติด้วยความต้องการเป็นพระอรหันต์ เพื่อทำการสังคายนาพระไตรปิฎกในวันรุ่งขึ้น พอท่านปล่อยวาง ล้มตัวลงนอน ท่านก็บรรลุธรรม ทุกคนเป็นพุทธะอยู่แล้ว เพียงรักษาจิตพุทธะไว้ ก็เข้าถึงความเป็นพุทธะได้

ความจริงสูงสุด (อสังขตธรรม) หรือธรรมชาติที่แท้ของสรรพสิ่ง อันเป็นต้นกำเนิดของสรรพสิ่งยากที่ปุถุชนจะเข้าถึง เพราะไม่รู้จัก "หนทาง"

ศิษย์ : การบรรลุธรรมหมายถึงอะไร

อาจารย์: การบรรลุ คือการไม่บรรลุ

ศิษย์ : ผมไม่เข้าใจ

อาจารย์: เพราะมี "ผม" จึงเข้าใจไม่ได้

ศิษย์ : แล้วจะกำจัด "ผม" ได้อย่างไร

อาจารย์: ไม่ต้องทำอะไร "วันนี้อากาศร้อนจัง"

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งทันที

มีสิ่งหนึ่งที่เป็นต้นกำเนิดของทุกสิ่ง และเป็นต้นกำเนิดของตัวเราทุกคน ถ้าเราเข้าถึงสิ่งนี้เรียกว่า "บรรลุธรรม" อาจารย์ชี้แนะศิษย์ด้วยภาษาที่เป็นตรรกะที่อยู่เหนือเหตุผล และสิ่งนี้ก็ดำรงอยู่กับเราอยู่ตลอดเวลาอยู่แล้ว อาจารย์จึงบอกศิษย์ว่า "ไม่ต้องทำอะไร" ไม่ต้องไปแสวงหาที่ไหน

หลักการแรกหรือหลักการสุดท้ายของพระพุทธศาสนา ก็คือสิ่งเดียวกัน ดุจวงกลมที่ ๐° กับ ๓๖๐° ก็เป็นจุดเดียวกัน

ศิษย์ : อะไรคือหลักการแรกของพุทธศาสนา

อาจารย์ : นิ่ง...

ศิษย์ : อะไรคือหลักการที่สอง

อาจารย์ : "วันนี้ท้องฟ้าสดใสดี"

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งทันที "ขอบคุณอาจารย์"

การบำเพ็ญภาวนาก็เพื่อบรรลุถึงหลักการแรกและหลักการที่สองนี่แหละจึงได้ชื่อว่า "พุทธะ" และหลักการแรกก็ดำรงอยู่กับเราตลอดเวลาอยู่แล้ว เราจึงต้องค้นหามันด้วยตัวเองจากภายในจิตใจของเราเอง

ในการบำเพ็ญภาวนา ก่อนอื่นเราจะต้องค้นหาหลักการแรก
ของพุทธศาสนาให้พบด้วยประสบการณ์ของตนเอง

ศิษย์ : อะไรคือหลักการแรกของพุทธศาสนา

อาจารย์: หลักการแรกคือหลักการสุดท้าย

ศิษย์ : ผมเข้าใจแล้ว

อาจารย์: แต่เธอยังขาดบางสิ่ง

ศิษย์ : ผมขาดอะไร

อาจารย์: "วันนี้อากาศร้อนจัง"

ศิษย์ : บรรลุความเป็นพุทธะทันที "คารวะอาจารย์" แล้วจากไป

อาจารย์ชี้แนะลูกศิษย์ด้วยตรรกะที่อยู่เหนือเหตุผลถึงหลักการแรก แม้เราจะพบแล้วเราก็ยังขาดบางสิ่งซึ่งก็คือ ขาดหลักการที่สองนั่นเอง ซึ่งเป็นสิ่งที่อธิบายด้วยคำพูดหรือภาษาไม่ได้ ต้องเข้าถึงด้วยประสบการณ์ของตนเองถึงจะเกิดความเข้าใจอย่างซาบซึ้ง

ถ้าเราเข้าถึงหลักการแรกของพุทธศาสนาเราก็จะเข้าใจหลักการสุดท้ายอย่างซาบซึ้งจากประสบการณ์ แล้วเราจะเข้าใจความหมายของชีวิตที่แท้จริง

ศิษย์ : อะไรคือหลักการแรกของพุทธศาสนา

อาจารย์ : ถ้าฉันบอกเธอมันก็จะกลายเป็นหลักการที่สองไป

ศิษย์ : ผมอยากรู้หลักการแรกและหลักการที่สองด้วย ขอท่านช่วยชี้แนะด้วย

อาจารย์: เธอเอาคำถามเหล่านี้มาจากไหนกัน "วันนี้อากาศร้อนจัง"

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งทันที "ขอบคุณพระอาจารย์"

อาจารย์ได้บอกหลักการแรกและหลักการที่สองแก่ศิษย์ด้วยคำพูดภาษาที่ตรงที่สุด ศิษย์ที่มีไหวพริบก็สามารถเข้าถึงได้ในทันที บางคนก็ใช้เวลาค้นหา ๕-๑๐ ปีก็มี เพราะถ้ายังค้นหาหลักการแรกไม่พบ เราก็ไม่สามารถเข้าใจความหมายของชีวิตที่แท้จริง

ประสบการณ์ตรงต่อสัจจะ หรือการรู้แจ้งจึงเป็นเป้าหมาย และจุดเริ่มต้นของการบำเพ็ญภาวนา เราอาจเรียกมันว่า ความเร้นลับ หรือปาฏิหาริย์ของชีวิตก็ได้

ศิษย์ : อะไรคือปาฏิหาริย์ในพุทธศาสนา

อาจารย์: ปาฏิหาริย์ไม่ใช่ปาฏิหาริย์

ศิษย์ : ผมจะเข้าถึงมันได้อย่างไร

อาจารย์: ไม่ต้องทำอะไร “ฉันดำรงอยู่ในความเป็นทั้งหมด ในทุกขณะ”

ศิษย์ : เข้าถึงความเข้าใจในความหมายของอาจารย์ทันที “ขอบคุณพระอาจารย์”

การดำรงอยู่ในความเป็นทั้งหมดหรือองค์รวม คือปาฏิหาริย์ทางพุทธศาสนาที่อาจารย์บอกแก่ศิษย์ และเราจะบรรลุถึงสิ่งนี้ได้ก็ไม่ต้องทำอะไร แต่เราจะต้องเข้าใจคำพูดว่า “ไม่ต้องทำอะไร” ของอาจารย์อย่างลึกซึ้งจึงจะเข้าถึงความหมายของอาจารย์ และสัมผัสถึงปาฏิหาริย์ของชีวิต

ปุถุชนจะแบ่งแยกชีวิตกับความตายไว้คนละส่วนกัน
ชีวิตก็คือจุดเริ่มต้น จุดสิ้นสุดก็คือความตาย
แต่ชีวิตทางศาสนากับความตายเป็นสิ่งเดียวกัน
(โดยปรมัตถ์)

ศิษย์ : ที่อาจารย์กล่าวว่าชีวิตคือความตาย
หมายความว่าอย่างไร

อาจารย์: ไม่มีชีวิต ไม่มีความตาย

ศิษย์ : แล้วผมจะเข้าถึงมันได้อย่างไร

อาจารย์: เธอเห็นต้นมะม่วงนั่นไหม

ศิษย์ : เห็นครับ

อาจารย์: เธอเข้าถึงสิ่งนั้นด้วยการเห็นนั่นแหละ
"วันนี้ฝนตก อากาศเย็นสบายดี"

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งทันที

อาจารย์บอกศิษย์ด้วยตรรกะที่ไปพ้นเหตุผล ว่าชีวิตก็คือความตาย โดยอรรถะแล้วมันไม่มีทั้งชีวิตและความตาย มันคือสุญญตา เราสามารถเข้าถึงมันได้ด้วยการรับรู้ทางประสาทสัมผัสต่าง ๆ อย่างเป็นเอกภาพกับสรรพสิ่ง ดังนั้นเราก็คือต้นมะม่วง เราก็คือเสียงร้องของนก เราคือสรรพสิ่ง

ความเป็นเอกภาพกับสรรพสิ่ง คือ วิถีของการบำเพ็ญภาวนา ที่สอดคล้องกลมกลืนกับวิถีของธรรมชาติ

ศิษย์ : ทำอย่างไรจึงจะเป็นหนึ่งเดียวกับสรรพสิ่งได้

อาจารย์: ไม่ต้องทำอะไร

ศิษย์ : ผมไม่เข้าใจ

อาจารย์: เพราะเธอยังแบ่งแยกกับสรรพสิ่ง
"เช้านี้ฝนตก ทำให้อากาศเย็นลง"

ศิษย์ : บรรลุความเป็นเอกภาพกับสรรพสิ่งทันที
"ขอบคุณ อาจารย์"

อาจารย์บอกแก่ศิษย์ว่า "ไม่ต้องทำอะไร" แล้วเราจะเป็นเอกภาพกับสรรพสิ่ง อันเป็นวิถีของธรรมชาติที่ไปพ้นความรู้สึกว่ามีตัวเราและสมมุติบัญญัติ เราจะต้องค้นหาว่า "ไม่ต้องทำอะไร" โดยอมตะแล้วมันเป็นอย่างไร ด้วยประสบการณ์ของตนเอง

ปุถุชนดำเนินชีวิตอยู่ในมิติของจิตสามัญสำนึกที่มีตัวตน เป็นศูนย์กลางแบ่งแยกกับสรรพสิ่ง แต่ความเป็นพุทธะ ดำเนินชีวิตอยู่บนวิถีของจิตเหนือสำนึก หรือเหนือโลก (โลกุตตรจิต) อันเป็นนิมิตของความจริง ซึ่งเป็นเอกภาพของสรรพสิ่ง

ศิษย์ : มีคนกล่าวว่าปุถุชนกับพุทธะห่างกันราวฟ้ากับดิน

อาจารย์: ไม่มีฟ้า ไม่มีดิน

ศิษย์ : งง.....

อาจารย์: ฟ้าก็คือฟ้า ดินก็คือดิน "วันนี้ท้องฟ้าเต็มไปด้วยเมฆ"

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งทันที

ปุถุชนดำเนินชีวิตอยู่ในมิติของจิตสามัญสำนึกที่แบ่งแยกกับสรรพสิ่ง แต่พุทธะดำเนินชีวิตอยู่อย่างเป็นเอกภาพกับสรรพสิ่ง ซึ่งไปพ้นทวิภาวะและพ้นสมมุติบัญญัติ ไม่มีฟ้า ไม่มีดิน จึงดำรงชีวิตอยู่อย่างบูรณาการ

พุทธะ คือ รู้ ตื่น เบิกบาน อย่างปราศจากตัวตนของผู้รู้
ผู้ฝึกฝนตนเองดีแล้วจึงได้ชื่อว่า พุทธะ

ศิษย์ : พุทธะคืออะไร

อาจารย์: ไม่รู้..

ศิษย์ : ถ้าอาจารย์ไม่รู้แล้วใครจะรู้

อาจารย์: ไม่มีใครรู้ "วันนี้อากาศร้อนจัง"

ศิษย์ : บรรลุความเป็นพุทธะทันที "ขอบคุณอาจารย์"

อาจารย์ต้องการให้ศิษย์เข้าถึงสิ่งหนึ่งที่ดำรงอยู่กับเราตลอดเวลา แล้วดำรงชีวิตอยู่กับสิ่งนั้น ถ้าสมบูรณ์ก็เรียกว่าพระอรหันต์หรือพุทธะ ถ้าดำรงอยู่กับสิ่งนั้น ๗๕% ก็เรียกว่าพระอนาคามี พระสกิทาคามี พระโสดาบัน ลดหลั่นการดำรงอยู่ไป

อดีต ปัจจุบัน อนาคต คือ เวลาในมิติของจิตสามัญสำนึก ซึ่งเกิดจากความคิด เมื่อความคิดสิ้นสุดลง กาลเวลา ก็สิ้นสุดลง เรียกว่า ไปพ้นกาลเวลา (อกาลิโก) จึงสัมผัสถึงสัจธรรม

ศิษย์ : กระผมเคยได้ยินผู้รู้กล่าวว่า จิตในอดีต จิตในปัจจุบัน และจิตในอนาคต ก็ไม่อาจสัมผัสถึงสัจจะได้ แล้วจิตชนิดใดที่สัมผัสถึงสัจจะได้

อาจารย์: จิตที่ไม่ใช่จิต

ศิษย์ : ช่วยชี้แนะให้ผมด้วย

อาจารย์: “พรุ่งนี้ค่อยมาใหม่”

ศิษย์ : กล่าวคำอำลา

อาจารย์: “ไม่ใช่เช่นนั้น”

ศิษย์ : บรรลุความเป็นพุทธะทันที

ในมิติของจิตเหนือสำนึก ทวิภาวะจะไม่แตกต่างกัน ถ้าดำรงอยู่ในมิตินี้ได้ก็เรียกว่าเข้าถึงชีวิตที่สมบูรณ์ ปัญหาต่าง ๆ ก็จะสิ้นสุดลง บรรลุถึง นิพพาน ปรมสุข (นิพพานเป็นสุขอย่างยิ่ง) ซึ่งไปพ้นกาลเวลาที่เกิดจากความคิดในระดับจิตสามัญสำนึก

จิตเดิมแท้หรือจิตประภัสสรของเราแต่ละคนเป็นหนึ่งเดียว กับสัจจะสูงสุด (ULTIMATE TRUTH)

ศิษย์ : จิตอะไรที่จะทำให้ผมกลายเป็นพุทธะ

อาจารย์: จิตที่ไม่ใช่จิต

ศิษย์ : แล้วผมจะกลายเป็นพุทธะได้อย่างไร

อาจารย์: ไม่ต้องทำอะไร "วันนี้อากาศร้อนจัง"

ศิษย์ : บรรลุความเป็นพุทธะทันที

ปุถุชนไม่รู้จักจิตประภัสสรของตนเอง จึงไม่รู้จักความจริงสูงสุด (ULTIMATE TRUTH) ถ้าเราเข้าถึงเราก็จะไปพ้นสมมุติบัญญัติ ไปพ้นกาลเวลา ไปพ้นทวิภาวะ (เหตุผล) ซึ่งทุกคนมีจิตประภัสสรอยู่แล้ว อาจารย์จึงบอกไม่ต้องทำอะไร

ความจริงหรือสัจจะทางพุทธศาสนาแบ่งออกเป็น ๒ ชนิด สังขตธรรม คือสิ่งที่ต้องอาศัยสิ่งต่าง ๆ เป็นเหตุปัจจัยปรุงแต่ง จึงจะดำรงอยู่ได้ ส่วนอสังขตธรรมอยู่ได้ด้วยตนเอง ไม่อาศัยสิ่งอื่นใดปรุงแต่ง ไม่มีจุดเริ่มต้น ไม่มีจุดสิ้นสุด จึงเป็นอมตะ

ศิษย์ : ความจริงคืออะไร

อาจารย์: ความจริงไม่ใช่ความจริง

ศิษย์ : ผมจะเข้าถึงความจริงได้อย่างไร

อาจารย์: เธอต้องกลายเป็นต้นการะเวก
"ดอกการะเวกหอมจัง"

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งความจริงทันที
"ขอบคุณอาจารย์"

ศิษย์ต้องการจะรู้ว่าความจริงสูงสุดคืออะไร อาจารย์ตอบศิษย์ด้วยตรรกะที่ไปพ้นเหตุผล ซึ่งยากที่จิตสามัญสำนึกจะเข้าใจ ศิษย์ต้องการวิธีเข้าถึง อาจารย์ก็บอกตรง ๆ เลยว่า เอ็งต้องกลายเป็นต้นการะเวกก่อน การกลายเป็นสิ่งต่าง ๆ ก็คือ เรากับสรรพสิ่ง เป็นเอกภาพเดียวกัน เหมือนกับที่พระพุทธเจ้าตรัสกับพาหิยะ เธอจงเห็นสักว่าเห็น ได้ยินสักว่าได้ยิน ฯลฯ พาหิยะก็บรรลุธรรม

การกล่าวถึงสัจจะ หมายถึงทุก ๆ สิ่งด้วย เพราะสัจจะสูงสุด เป็นต้นกำเนิดของสรรพสิ่ง เหมือนต้นกำเนิดของคลื่นก็คือ น้ำ คลื่นกับน้ำไม่ได้แยกจากกัน สังขตธรรมกับอสังขตธรรม ก็ไม่ได้แยกจากกันและเป็นสิ่งเดียวกัน

ศิษย์ : อะไรคือสัจจะ

อาจารย์: สรรพสิ่งคือสัจจะ (สังขตะ คือ อสังขตะ)

ศิษย์ : ผมจะเข้าถึงสัจจะได้อย่างไร

อาจารย์: ไม่ต้องทำอะไร

ศิษย์ : ไม่ต้องทำอะไรแล้วจะเข้าถึงหรือ

อาจารย์: ไม่ต้องทำอะไรนั่นแหละคือการกระทำอย่างยิ่ง "วันนี้อากาศเย็นสบายดีทั้งวัน"

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งสัจจะทันที "ขอบคุณอาจารย์ "

คลื่นก็คือน้ำ สรรพสิ่งก็คือ ULTIMATE TRUTH มันไม่ใช่ ๒ สิ่ง ที่แยกจากกัน แต่เป็นสิ่งเดียวกัน ซึ่งนั่นก็คือตัวเรานั่นเอง ไม่ต้อง ทำอะไรหรอก ชีวิตเราสมบูรณ์อยู่แล้ว เพียงเราพัฒนาปัญญาญาณ ให้ตระหนักรู้มันให้ได้เท่านั้น เราก็จะอยู่กับโลกธรรมอย่างปราศจาก ปัญหา

จิตวิญญาณสากลไปพ้นกาลเวลา จิตของปุถุชนคือจิต สามัญสำนึก ประกอบอยู่ด้วยกาลเวลา ปุถุชนจึงตกเป็น ทาสของกาลเวลาซึ่งกลืนกินสรรพสิ่งแม้กระทั่งตัวมันเอง

ศิษย์ : ผมเคยศึกษามาว่า จิตในอดีตก็มีเวลา จิตใน อนาคตก็มีเวลา ผมอยากทราบว่าจิตชนิดไหน ที่ไม่มีเวลา

อาจารย์: จิตที่ไม่ใช่จิต

ศิษย์ : ผมจะหามันได้ที่ไหน

อาจารย์: เธอทำมันหายไปตั้งแต่เมื่อไร

"วันนี้อากาศร้อนจัง"

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งทันที

ปุถุชนดำเนินชีวิตด้วยขบวนความคิดที่สร้างกาลเวลา (อดีต ปัจจุบัน อนาคต) ถ้าเราต้องการบรรลุถึงการรู้แจ้งเราต้องค้นหา "หนทาง" ที่ไปพ้นกาลเวลา แล้วเราจะพบว่าสรรพสิ่งและ ทวิภาวะ ล้วนไม่แตกต่างกัน

ทุกคนควรจะมีเป้าหมายของชีวิต แม้ปุถุชนก็มีเป้าหมายของ
ชีวิต แต่เป้าหมายที่สูงสุดของความเป็นมนุษย์
ก็คือการดำรงชีวิตอยู่อย่างพุทธะ
หรือดำรงชีวิตอยู่อย่างบูรณาการ

ศิษย์ : อะไรคือเป้าหมายของชีวิต

อาจารย์: เป้าหมายที่ไร้เป้าหมาย

ศิษย์ : ผมไม่เข้าใจ

อาจารย์: รักษาจิตที่ไม่เข้าใจนี้ไว้ แล้วเธอจะเข้าใจอย่างซาบซึ้ง "ที่อาศรมศานติมีนกต่าง ๆ ส่งเสียงร้องทั้งวัน"

ศิษย์ : เข้าถึงเป้าหมายของชีวิตทันที

เป้าหมายของชีวิตก็คือ การดำรงอยู่อย่างสมบูรณ์ เจ้าชายสิทธัตถะค้นพบสิ่งนี้ จึงได้เป็นพระพุทธเจ้า ก่อนอื่นเราต้องค้นหาจิตประภัสสรที่เป็นหนึ่งเดียวกับอันติมะของเราให้พบก่อน แล้วเราจะเข้าใจเป้าหมายของชีวิตที่แท้จริง

ความแตกต่างของสรรพสิ่งเกิดขึ้นในระดับจิตสามัญสำนึก เท่านั้น เมื่อไปพ้นจิตสามัญสำนึกแล้วสรรพสิ่งก็ไม่แตกต่าง และไม่เหมือนกัน คือมันเป็นของมันเช่นนั้นเอง

ศิษย์ : นิกายต่าง ๆ ในพุทธศาสนา เช่น เถรวาท มหายาน วัชรยาน มันแตกต่างกันที่ตรงไหน

อาจารย์: มันไม่แตกต่างและไม่เหมือนกัน

ศิษย์ : ผมไม่เข้าใจ ช่วยชี้แนะให้ผมด้วย

อาจารย์: เธอดำรงอยู่ร่วมกับสิ่งนั้นอย่างเป็นเอกภาพ อยู่แล้ว "วันนี้ท้องฟ้าแจ่มใส"

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งทันที

ความแตกต่างและความเหมือน (ทวิภาวะ) มันมีอยู่ในมิติของจิตสามัญสำนึก (Conscious Mind) เท่านั้น แต่ "หนทาง" ของการบำเพ็ญภาวนามันไปพ้นจิตสามัญสำนึก เราจึงตระหนักชัดสิ่งต่าง ๆ มันเป็นเช่นนั้นเอง (ตถตา) ตามความเป็นจริง

การอธิบายว่า พุทธะ คืออะไรนั้น ไม่อาจทำให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจอย่างซาบซึ้งได้ เพราะความเข้าใจที่แท้จริงนั้นมาจากประสบการณ์ตรงต่อสัจจะด้วยตนเอง ซึ่งแต่ละคนต้องค้นหา "หนทาง" ด้วยตนเอง

ศิษย์ : ปรมาจารย์ตั๊กม้อบอกว่า อยากเห็นปลาให้เฝ้ามองน้ำ อยากเป็นพุทธะให้เฝ้ามองจิตใจ ผมอยากทราบว่าพุทธะคืออะไร

อาจารย์: กิเลสคือพุทธะ

ศิษย์ : งง...

อาจารย์: "วันนี้หมอกจัดทำให้ทัศนวิสัยไม่ดี"

ศิษย์ : บรรลุความเป็นพุทธะทันที

ความเข้าใจที่แท้จริงมาจากประสบการณ์ของการเข้าถึงมิติจิตเหนือสำนึก อาจารย์ชี้แนะให้ศิษย์เข้าถึงมิติจิตเหนือสำนึก ซึ่งสรรพสิ่งนั้นไม่แตกต่างกัน แล้วดำเนินชีวิตอยู่ในมิตินี้ หากทำได้ก็เรียกว่าพุทธะ

แม้เราจะมีความรู้มากมายแค่ไหนก็ไม่อาจอธิบายให้คนอื่น
เข้าใจได้ แม้พระพุทธองค์ท่านก็ยังตรัสว่า "เราเป็นเพียงผู้ชี้ทาง
(อกฺขาตาโร ตถาคตา) ไปสู่การตระหนักรู้สัจธรรม"

ศิษย์ : ULTIMATE TRUTH (ความจริงสูงสุด) คืออะไร

อาจารย์: ไม่รู้โว้ย....

ศิษย์ : ผมจะเข้าถึงมันได้อย่างไร

อาจารย์: มันอยู่ตรงหน้าอยู่แล้ว "เสียงนกร้องเซ็งแซ่
ในอาศรมศานติ"

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งความจริงสุดท้ายทันที
"ขอบคุณ อาจารย์"

ความจริงสูงสุด (ULTIMATE TRUTH) ดำรงอยู่กับเรา ตลอดเวลาอยู่แล้ว ขอเพียงเราเปิดใจให้กว้าง สัจจะก็จะเผยตัว ให้เราได้สัมผัสถึง มีใครบ้างที่ไปอาศรมศานติแล้วได้ยินเสียงนกร้อง ที่แท้จริง

การรับรู้อย่างไม่แบ่งแยก (นาม - รูป) คือสภาวะที่อยู่เหนือจิตสามัญสำนึกอันเป็นจุดเริ่มต้นของการบำเพ็ญภาวนา

ศิษย์ : การรับรู้อย่างไม่แบ่งแยกเป็นอย่างไร

อาจารย์: เธอคือต้นการะเวก

ศิษย์ : แค่นี้เองหรือ

อาจารย์: "ฝนตกอย่างไม่ลืมหูลืมตา"

ศิษย์ : บรรลุวิถีของความเป็นเอกภาพทันที

การตระหนักรู้ "หนทาง" (การไม่แบ่งแยก) ยังไม่เพียงพอ มันเป็นเพียงจุดเริ่มต้นของการเดินทางอีกยาวนาน จนกว่าจะถึงเป้าหมาย คือการดำรงอยู่อย่างตระหนักรู้บน "หนทาง" นี้ตลอดเวลา

ในวิถีของธรรมชาติ สรรพสิ่งจะเป็นเอกภาพเดียวกัน
อันเป็นวิถีของความสมบูรณ์ของชีวิต หรือชีวิตบูรณาการ

ศิษย์ : ที่ว่ารู้หนึ่ง แล้วจะรู้ทั้งหมด เป็นอย่างไร

อาจารย์: นิ่ง...

ศิษย์ : นี่หรือคือการรู้ทั้งหมด

อาจารย์: "วันนี้ฝนตกทั้งวัน"

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งทันที

เราจะเข้าถึงวิถีธรรมชาติได้ ก่อนอื่นเราต้องกำจัดความรู้สึกว่ามีอัตตาตัวตนก่อน มิติที่ปุถุชนดำเนินชีวิตอยู่เป็นมิติที่มีอัตตาตัวตน เราต้องไปพ้นมิติจิตสามัญสำนึกที่สรรพสิ่งแบ่งแยก - แตกต่างกัน เมื่อใดที่เราไปพ้นจิตสามัญสำนึกเราจะพบว่าสรรพสิ่งเป็นเอกภาพเดียวกัน นี่คือการรู้หนึ่ง จากการดำรงอยู่ในความเป็นหนึ่งนี้แหละ ทำให้เราตระหนักรู้ในความเป็นทั้งหมดนี้ด้วยปัญญาญาณ

บนวิถีของการบำเพ็ญภาวนาที่แท้จริง จะไปพ้นทวิภาวะ จึงไม่มีถูก - ผิด, ดี - ชั่ว, ก้าวหน้า – ถอยหลัง และไม่แตกต่าง ไม่เหมือนกัน

ศิษย์ : ทำอย่างไรการบำเพ็ญภาวนาของผมจึงจะก้าวหน้า

อาจารย์ : อยากก้าวหน้าให้ถอยหลัง

ศิษย์ : นิ่ง...

อาจารย์ : ไม่มีก้าวหน้า ไม่มีถอยหลัง “นกกระจิบตัวน้อยร้องเสียงดัง”

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งทันที

อาจารย์ต้องการชี้ให้ศิษย์เห็นสิ่งหนึ่งที่ไปพ้นทวิภาวะด้วยตรรกะที่อยู่เหนือเหตุผล แล้วบำเพ็ญภาวนาไปบน “หนทาง” ที่อยู่เหนือเหตุผลนี้ และกลายเป็นพุทธะในอัตภาพนี้เอง

ความลับของชีวิตเป็นสิ่งที่ปุถุชนไม่สามารถจะตระหนักรู้ได้ เพราะปุถุชนมีเพียงปัญญาระดับความรู้ และระดับความคิดเหตุผล

ศิษย์ : อะไรคือความลับของชีวิต

อาจารย์: ความลับคือการเปิดเผย

อาจารย์: ไม่มีความลับ ไม่มีการเปิดเผย
"เสียงนกร้องบอกความลับของชีวิต"

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งทันที

อาจารย์บอกศิษย์ถึงสิ่งหนึ่งด้วยตรรกะ หรือทวิภาวะที่ไม่แตกต่างกัน หรือสภาวะที่ไปพ้นทวิภาวะ อันเป็นจุดเริ่มต้นของการบำเพ็ญภาวนา จนเข้าถึงชีวิตบูรณาการ อันเป็นการดำเนินชีวิตที่แท้จริง

“จิตฺตํ รกฺเขต เมธาวี” ปราชญ์ย่อมตามรักษาจิตของตน เป็นแนวทางของการบำเพ็ญภาวนาที่พระพุทธองค์ตรัสไว้

อาจารย์: หากเธอเฝ้าสังเกตจิตประภัสสรของเธอไว้ เธอจะพบกับชีวิตที่สมบูรณ์

ศิษย์ : ผมจะเข้าถึงชีวิตที่สมบูรณ์ได้อย่างไร

อาจารย์: ชีวิตที่ไม่สมบูรณ์ คือชีวิตที่สมบูรณ์

ศิษย์ : แล้วมันเป็นอย่างไร

อาจารย์: “วันนี้อากาศเย็นมาก”

ศิษย์ : บรรลุชีวิตที่สมบูรณ์ทันที “ขอบคุณพระอาจารย์”

อาจารย์บอกศิษย์ให้เข้าถึงจิตประภัสสรของตนเอง ด้วยการเห็นทวิภาวะ อย่างไม่แตกต่างกัน แล้วบำเพ็ญภาวนาไปบนภาวะนี้ เพื่อไปสู่ความเป็นพุทธะหรือดำเนินชีวิตพรหมจรรย์ “วันนี้อากาศหนาว เย็น”

“สงฺขิเตน ปญฺจุปาทานกฺขนฺธา ทุกฺขา” ว่าโดยย่อ
ความยึดถือในขันธ์ห้าคือตัวทุกข์

อาจารย์: ความสำคัญมั่นหมาย ทำให้เกิดการรับรู้ทางประสาทสัมผัสอย่างแบ่งแยก (นาม - รูป) เป็นสิ่งที่ถูกรู้ - ผู้รู้ อันเป็นเหตุของปัญหาต่างๆ ของมนุษย์

ศิษย์ : แล้วผมจะละวางความสำคัญมั่นหมายได้อย่างไร

อาจารย์: ไม่ต้องทำอะไร

ศิษย์ : ไม่ต้องทำอะไรแล้วจะละวางได้หรือ

อาจารย์: ไม่ต้องทำอะไรนั่นแหละคือการละวางอย่างยิ่ง “นกกระจิบตัวน้อยกระโดดไปมา”

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งทันที

ความสำคัญมั่นหมายอันเกิดจากความยึดถือทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ การปฏิบัติก็เพื่อให้เกิดปัญญาญาณ ตระหนักรู้ถึงความจริงของสิ่งต่าง ๆ แล้วเกิดการละวางความยึดถือที่อาจารย์บอกศิษย์ว่า ไม่ต้องทำอะไรนั้น ขณะนั้นเราดำรงอยู่กับจิตประภัสสรของเรา หากเข้าไปทำอะไรด้วยความต้องการก็จะเกิดตัวตนทำให้เข้าถึงความจริงไม่ได้

จุดเริ่มต้นของการบำเพ็ญภาวนาเราจะต้องค้นหา "หนทาง" ให้หมดก่อน การบำเพ็ญภาวนาจึงจะบังเกิดผล ทางสายกลาง - ไตรสิกขา - อริยมรรคมีองค์ 8 จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่สำคัญยิ่งที่เราจะต้องค้นหาให้พบก่อน

ศิษย์ : อาจารย์เริ่มต้นบำเพ็ญภาวนาอย่างไร

อาจารย์: ฉันคือต้นการะเวก

ศิษย์ : แล้วต่อไปทำอย่างไรอีก

อาจารย์: "วันนี้อากาศร้อนจัง"

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งทันที

อาจารย์บอกศิษย์ว่า ท่านเริ่มต้นการบำเพ็ญภาวนาด้วยการเห็นว่าเราคือสิ่งต่าง ๆ รอบ ๆ ตัวเรา นั่นคือความเป็นเอกภาพของสรรพสิ่ง เราจะเป็นหนึ่งกับสรรพสิ่งได้ เราก็จะต้องไปพ้นจิตสามัญสำนึกเสียก่อน และเราจะพบชีวิตที่สมบูรณ์ "วันนี้อากาศร้อนจัง"

เมื่อจบกิจของการบำเพ็ญภาวนา เราจะตระหนักรู้ได้ด้วยตนเองว่าชีวิตที่สมบูรณ์ หรือชีวิตบูรณาการเป็นอย่างไร

ศิษย์ : ผมบำเพ็ญภาวนาจนตระหนักรู้ว่าสรรพสิ่งคือสุญญตาได้แล้ว เป็นการจบกิจในพุทธศาสนาแล้วใช่ไหม

อาจารย์: เธอยังขาดบางสิ่ง

ศิษย์ : ผมยังขาดอะไรอีก

อาจารย์: "มะม่วงกำลังออกช่อทั้งสวน"

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งทันที

อาจารย์บอกศิษย์ว่า แม้เราจะบรรลุถึงสัจจะแล้ว เราก็ต้องพัฒนาไปบนวิถีของการรู้แจ้งนี้ ปัญญาเป็นรากฐานของการดำรงอยู่ตลอดเวลาจึงจะได้ชื่อว่า พุทธะ

ชีวิตบูรณาการ คือ ความหมายที่แท้จริงของชีวิต อริยบุคคลเท่านั้นที่จะสัมผัสถึงได้

ศิษย์ : อะไรคือความหมายที่แท้จริงของชีวิต

อาจารย์: ความหมายที่ไร้ความหมาย

ศิษย์ : แค่นี้เองเหรอ

อาจารย์: "นกกาเหว่าที่อาศรมร้องทั้งวัน"

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งทันที

เราจะตระหนักรู้ความหมายที่แท้จริงของชีวิตได้ ก่อนอื่นเราจะต้องบรรลุถึงสิ่งหนึ่งที่ทำให้เรารู้ว่าความขัดแย้ง (ทวิภาวะ) ทั้งสองไม่แตกต่างกัน (ถูกก็คือผิด) แล้วบำเพ็ญภาวนาไปบนวิถีทางนี้ เราก็จะเกิดความเข้าใจอย่างซาบซึ้งต่อความหมายที่แท้ของชีวิต ความหมายที่แท้จริงของชีวิตของอาจารย์ในที่นี้ก็คือ "นกกาเหว่าที่อาศรมศานติร้องทั้งวัน"

ธรรมชาติที่แท้ของเราและของสรรพสิ่งดำรงอยู่กับเรา ตลอดเวลา เพราะเราไม่รู้จักสิ่งนี้แหละ ปัญหาต่าง ๆ จึงเกิดขึ้นมากมาย

อาจารย์: ใครพาเธอมาที่นี่

ศิษย์ : นิ่ง...

อาจารย์: นี่หรือความจริง

ศิษย์ : "ท่านสบายดีหรือ"

อาจารย์: "สบายดี ขอบใจมาก"

ปริศนาธรรมบทนี้แสดงให้รู้ว่า ทั้งอาจารย์และศิษย์ต่างบรรลุถึงสัจธรรมและเข้าถึงความเป็นพุทธะด้วยกันทั้งคู่ อาจารย์ต้องการรู้ว่าศิษย์มากับอะไร และที่ศิษย์นิ่ง... ก็เป็นการบอกอาจารย์ด้วยนัยของการนิ่ง... ที่ชัดเจนกว่าการให้คำพูดอธิบาย สุดท้ายทั้งอาจารย์และศิษย์ก็แสดงออกถึงความเป็นพุทธะทั้งคู่

ธรรมชาติที่แท้หรือต้นกำเนิดของเราและของสรรพสิ่ง เป็นสิ่งที่เป็นอมตะเดียวกัน

ศิษย์ : อะไรคือพุทธะ

อาจารย์: จิตคือพุทธะ

ศิษย์ : จิตชนิดไหนครับ

อาจารย์: จิตที่ไม่ใช่จิต

ศิษย์ : ผมจะเข้าถึงมันได้อย่างไร

อาจารย์: ไม่ต้องทำอะไร “วันนี้อากาศเย็นสบายดี”

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งทันที

ศิษย์ศึกษามาว่ามีจิตหลายชนิด จึงถามอาจารย์ว่า จิตชนิดไหนที่เป็นพุทธะ อาจารย์ก็บอกศิษย์ตรง ๆ เลยว่าจิตที่ไม่ใช่จิต และสิ่งนี้ก็มีอยู่แล้วในคนเราทุกคน อาจารย์จึงบอกว่าไม่ต้องทำอะไร ไม่ต้องไปแสวงหาที่ไหน เราทุกคนเป็นพุทธะอยู่แล้ว เราต้องทำความเข้าใจให้แจ้งต่อคำตอบของอาจารย์ที่ว่า “ไม่ต้องทำอะไร” นั้นคืออย่างไร

REAL ACTION IS THE ACTION WITHOUT SELF – CENTER WHICH IS THE LIFE OF BUDDHA
(การกระทำที่แท้จริง คือ การกระทำที่ปราศจากตัวตน เป็นผู้กระทำ ซึ่งเป็นการดำเนินชีวิตของพุทธะ)

DECIPLE : WHAT IS THE REAL ACTION ?

VENERABLE : ACTION IS NOT ACTION

DEC : I DON'T UNDERSTAND

VEN : "TODAY IS SUNDAY"

DEC : ATTAIN SATORI SUDDENLY

ศิษย์อยากทราบว่าการกระทำที่แท้จริงเป็นอย่างไร อาจารย์บอกด้วยตรรกะที่อยู่เหนือเหตุผลว่า การกระทำอย่างไม่กระทำ ถ้าใครค้นพบสิ่งนี้ได้ก็จะเข้าใจการดำรงชีวิตอย่างพุทธะจากประสบการณ์ด้วยตนเอง

ACTION WITHOUT SPIRITUAL IS THE DEAD BODY (การกระทำที่ปราศจากจิตวิญญาณ เป็นการกระทำที่ตายซาก)

DECIPLE : WHAT IS THE SPIRIT OF ASIA?

VENERABLE : THE SPIRIT IS NOT SPIRIT,

DEC : HOW CAN I ATTAIN IT?

VEN : DON'T DO ANYTHING

"TODAY IS VERY WARM"

DEC : ATTAIN SATORI SUDDENLY

ศิษย์ต้องการรู้ว่าจิตวิญญาณของชาวเอเชียเป็นอย่างไร อาจารย์บอกศิษย์ด้วยทวิภาวะที่ไม่แตกต่างกัน หมายถึง สิ่งหนึ่งที่ไปพ้นเหตุผลซึ่งดำรงอยู่แล้วในทุกสิ่งและทุกคน อาจารย์จึงบอกไม่ต้องทำอะไร แต่เราจะต้องค้นหาสิ่งนี้ให้พบแล้วเราจะกลายเป็นพุทธะ

การดำเนินชีวิตพรหมจรรย์ คือ การดำเนินชีวิตที่แท้จริงของความเป็นมนุษย์ที่แท้

ศิษย์ : อย่างไรคือการดำเนินชีวิตพรหมจรรย์ หรือดำเนินชีวิตด้วยอริยมรรคมีองค์ 8

อาจารย์: ฟ้าสูงก็คือแผ่นดินต่ำ

ศิษย์ : งง...

อาจารย์ : ไม่มีฟ้า ไม่มีดิน "เครื่องบินกำลังร่อนลงสนามบินสุวรรณภูมิ"

ศิษย์ : บรรลุการดำเนินชีวิตพรหมจรรย์ทันที

ศิษย์อยากทราบว่าการดำเนินชีวิตพรหมจรรย์เป็นอย่างไร อาจารย์ตอบด้วยทวิภาวะที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งพบได้ในมิติที่ไปพ้นเหตุผลแล้วเท่านั้น ซึ่งเป็นมิติของความจริงที่ปราศจากสมมุติบัญญัติ "สูงสุดสู่สามัญ" จึงดำรงชีวิตอยู่อย่างเรียบง่าย ซึ่งยากที่ปุถุชนจะเข้าใจ

ธรรมชาติที่แท้ (อสังขตธรรม) ที่เป็นต้นกำเนิดของสรรพสิ่ง และเป็นจุดเริ่มต้นของการบำเพ็ญภาวนาด้วย

ศิษย์ : อะไรคือจุดเริ่มต้นของสรรพสิ่ง

อาจารย์: จุดเริ่มต้นคือจุดสุดท้าย

ศิษย์ : ผมจะเข้าถึงมันได้อย่างไร

อาจารย์: มันอยู่กับเธออยู่แล้ว "วันนี้ฝนตกอากาศเย็นสบายดี"

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งสัจธรรมทันที

ธรรมชาติที่แท้ของสรรพสิ่ง คือ จุดเริ่มต้นของการบำเพ็ญ-ภาวนาซึ่งดำรงอยู่กับเราตลอดเวลา ถ้าเราค้นพบความขัดแย้งของเหตุผล (ถูก - ผิด, สูง – ต่ำ) ไม่แตกต่างกัน เรียกว่าได้ดวงตาเห็นธรรม เข้าสู่กระแสของพระอริยบุคคล จนสมบูรณ์กลายเป็นพุทธะในชีวิตนี้เอง

ปุถุชนที่ได้พัฒนาจิตใจแล้ว ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับธรรมชาติที่แท้ของตนเองอย่างตระหนักรู้ ได้ชื่อว่ามนุษย์ที่แท้หรือพุทธะ

ศิษย์ : อะไรคือมนุษย์ที่แท้

อาจารย์: ปุถุชนคือมนุษย์ที่แท้

ศิษย์ : ผมไม่เข้าใจ

อาจารย์: ไม่มีปุถุชน ไม่มีมนุษย์ที่แท้

"ฝนตกแดดออกในเวลาเที่ยงวัน"

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งทันที

ปุถุชนดำเนินชีวิตอยู่ในมิติของจิตสามัญสำนึกที่มีอัตตาตัวตนเป็นศูนย์กลางของการรับรู้อย่างแบ่งแยก (นาม - รูป) ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ มากมาย การบำเพ็ญภาวนาก็เพื่อเห็นแจ้งธรรมชาติที่แท้ของตนเอง ซึ่งเป็นหนึ่งเดียวกับความจริงสูงสุดซึ่งอยู่เหนือจิตสามัญสำนึก จะสัมผัสถึงสิ่งนี้ได้ต้องหยั่งรู้สิ่งต่าง ๆ อย่างไม่แตกต่างกัน ซึ่งไปพ้นชื่อสมมุติต่าง ๆ แล้วจะเข้าถึงประสบการณ์ของความเป็นมนุษย์ที่แท้

การพัฒนาจิตใจจะต้องพัฒนาไปบน "หนทาง"
หรือมรรควิธีที่พระพุทธเจ้าได้ทรงชี้แนะไว้

ศิษย์ : อะไรคือ "หนทาง" สู่การรู้แจ้ง

อาจารย์ : ไม่มีหนทาง

ศิษย์ : แล้วจะบำเพ็ญภาวนาได้อย่างไร

อาจารย์ : ไม่ต้องทำอะไร "วันนี้ฝนตกแต่เช้า"

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งทันที

อาจารย์ชี้ "หนทาง" ของการบำเพ็ญภาวนาด้วยภาษาที่ไปพ้นการยอมรับและปฏิเสธ และ "หนทาง" นี้ก็ดำรงอยู่กับเราอยู่แล้ว อาจารย์จึงบอกไม่ต้องทำอะไร แล้วจะเข้าใจ "วันนี้ฝนตกแต่เช้า" จากประสบการณ์ด้วยตนเอง

การบำเพ็ญภาวนาที่แท้จริงคือ การดำเนินชีวิตไปบนวิถีของธรรมชาติอย่างเป็นเอกภาพเดียวกันกับสรรพสิ่ง

ศิษย์ : อะไรคือการบำเพ็ญภาวนาที่แท้จริง

อาจารย์ : การบำเพ็ญภาวนาที่แท้ไม่ใช่การบำเพ็ญภาวนา

ศิษย์ : แล้วผมจะเข้าถึงได้อย่างไร

อาจารย์ : ไม่มีการบำเพ็ญที่แท้ ไม่มีการบำเพ็ญที่ไม่แท้ "วันนี้อากาศครึ้มฝนทั้งวัน"

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งทันที

เดี๋ยวนี้ชาวพุทธเราไม่รู้จักการบำเพ็ญภาวนาที่แท้จริง ซึ่งไปพ้นมิติของสามัญสำนึก ยังมัวหลงอยู่กับปัญญาในระดับเหตุผลของจิตสามัญสำนึก แล้วเมื่อจะประจักษ์แจ้งความจริง อาจารย์ชี้ "หนทาง" ที่ไปพ้นเหตุผลแก่ศิษย์ เพื่อเข้าถึงความเป็นเอกภาพกับสรรพสิ่งซึ่งเป็นวิถีของธรรมชาติ

"หนทาง" กลับสู่ต้นกำเนิดดั้งเดิม เป็นวิถีธรรมชาติที่มหัศรรย์ ที่พระพุทธเจ้าทรงค้นพบและทรงถ่ายทอดไว้จนมาถึงปัจจุบัน หากผู้ใดค้นพบก็ได้ชื่อว่า "พุทธะ" หรือ "มนุษย์ที่แท้"

ศิษย์ : "หนทาง" เพื่อพัฒนาจิตวิญญาณสู่การดำเนินชีวิตที่สมบูรณ์เป็นอย่างไร

อาจารย์ : ฟ้าสูงก็คือแผ่นดินต่ำ

ศิษย์ : ผมจะเข้าถึงได้อย่างไร

อาจารย์ : ไม่มีสูง ไม่มีต่ำ "เสียงไก่ขันบอกเวลาของวันใหม่"

ศิษย์ : บรรลุถึงชีวิตที่สมบูรณ์ทันที

วิถีของธรรมชาติที่เป็นเอกภาพของสรรพสิ่งเป็น "หนทาง" กลับสู่ต้นกำเนิดตั้งเดิมของมนุษย์ที่แท้ ที่พระพุทธเจ้าทรงค้นพบ อาจารย์บอก "หนทาง" แก่ศิษย์ด้วยภาษาที่บอกถึงความขัดแย้งที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไปพ้นทวิภาวะ หากค้นพบสิ่งนั้นก็จะบรรลุถึงความเป็นพุทธะ

เป้าหมายของการบำเพ็ญภาวนาก็เพื่อให้เกิดปัญญาญาณ ตระหนักรู้สิ่งต่าง ๆ ตามความเป็นจริงคือมันเป็นอย่างที่มันเป็น หรือมันเป็นเช่นนั้นเอง อันเป็นมิติที่ไปพ้นจิตสามัญสำนึก (CONSCIOUS MIND) ที่มีการรับรู้อย่างแบ่งแยก (นาม - รูป) อันเป็นเหตุของปัญหาต่าง ๆ ของมนุษย์

ศิษย์ : ผมจะบำเพ็ญภาวนาอย่างไรจึงจะเกิดปัญญาญาณ

อาจารย์ : เธอคือต้นการะเวก

ศิษย์ : แค่นี้เองหรือ

อาจารย์ : ไม่มีเธอ ไม่มีต้นการะเวก "เช้านี้ฝนตกปรอย ๆ อากาศเย็นสบายดี"

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งทันที

ปุถุชนใช้เพียงปัญญาระดับความรู้กับปัญญาระดับเหตุผล ซึ่งไม่สามารถตระหนักรู้ความจริงของใจ ของชีวิต ของสรรพสิ่งได้ การบำเพ็ญภาวนาก็เพื่อให้เกิดปัญญาญาณซึ่งไปพ้นเหตุผล หยั่งรู้สิ่งต่าง ๆ ตามความเป็นจริง เราจึงต้องค้นหา "หนทาง" ของการบำเพ็ญภาวนาก่อน อาจารย์ชี้ "หนทาง" ที่เป็นเอกภาพของสรรพสิ่ง ("เธอคือต้นการะเวก") ในมิติจิตเหนือสำนึก สู่ความเป็นพุทธะแก่ศิษย์ จึงเข้าถึงการรู้แจ้งทันที

การยึดติดในความว่าง (ความไม่มี ไม่เห็นอะไร)
ก็เป็นอุปสรรคของความเป็นพุทธะด้วย
เพราะยังเป็นความสุดโต่งทั้งสองซึ่งเป็นมิจฉาทิฏฐิ

ศิษย์ : เข้าใจว่า สรรพสิ่งคือความว่าง ชื่อต่าง ๆ ที่เราสมมติขึ้นก็ไม่ใช่ความจริง โลกมันว่างอยู่แล้วเราก็คือความว่างอยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องปฏิบัติอะไร

อาจารย์: แต่เธอยังขาดบางสิ่ง

ศิษย์ : ผมขาดอะไร

อาจารย์: "วันนี้อากาศร้อนจัง"

ศิษย์ : บรรลุความเป็นพุทธะทันที

สุญญตาหรือความว่างไม่ใช่ไม่มีอะไร ไม่เป็นอะไร แต่เป็นมิติที่อยู่เหนือ ความมี ความไม่มี ที่พระพุทธเจ้าตรัส ***"สพเพ ธมฺมา อนัตตา"*** หรือสุญญตา คือธรรมทั้งปวงไม่อาจกล่าวได้ว่ามี หรือ ไม่มี ถ้าสัมผัสถึงสิ่งนี้ได้เรียกว่า บรรลุธรรม แล้วบำเพ็ญภาวนาไปบนสิ่งนี้ จึงจะเข้าถึงประสบการณ์ของความเป็นมนุษย์ที่แท้หรือพุทธะ

สิ่งที่มีค่าสูงสุดของความเป็นมนุษย์ก็คือ การได้รู้จัก
ธรรมชาติที่แท้ของตนเองจึงได้ชื่อว่า มนุษย์ที่แท้

ศิษย์ : อะไรคือธรรมชาติที่แท้ของมนุษย์

อาจารย์: ธรรมชาติที่แท้ไม่ใช่ธรรมชาติที่แท้

ศิษย์ : ผมไม่เข้าใจตรรกะของอาจารย์

อาจารย์: มันเป็นตรรกะที่เหนือตรรกะ

ศิษย์ : ผมจะเข้าถึงมันได้อย่างไร

อาจารย์: ไม่ต้องทำอะไร "นกเขาขันคูแข่งกัน"

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งทันที

ธรรมชาติที่แท้ หรือรากฐานของการดำเนินชีวิตของมนุษย์ที่แท้เป็นสิ่งที่มีค่าสูงสุด เพราะจะทำให้จิตใจของเราเป็นอิสระ อาจารย์ชี้ให้ศิษย์เห็นด้วยภาษาที่เป็นตรรกะที่อยู่เหนือเหตุผล และเป็นสิ่งที่มีอยู่แล้วในคนเราทุกคน แต่เราไม่รู้จักมัน อาจารย์จึงบอกไม่ต้องทำอะไร ศิษย์เข้าถึงได้ทันที

ปุถุชนยึดติดอยู่กับกรอบของความคิด ไม่สามารถไปพ้นกรอบของความคิดในระดับตรรกะได้ จึงเวียนว่ายอยู่ในสังสารวัฏชั่วกัปชั่วกัลป์

ศิษย์ : อะไรคือกรอบของความคิด

อาจารย์: ฟ้าสูงแผ่นดินต่ำ

ศิษย์ : ผมจะไปพ้นกรอบของความคิดได้อย่างไร

อาจารย์: ไม่มีสูง ไม่มีต่ำ "ฟ้าสูงแผ่นดินต่ำ"

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งทันที

ปุถุชนดำเนินชีวิตอยู่กับกรอบของความคิดระดับความรู้และเหตุผล (ถูก - ผิด, ดี - เลว) จึงไม่สามารถหยั่งรู้ความจริงของสรรพสิ่งได้ อาจารย์ชี้ "หนทาง" ที่อยู่เหนือเหตุผล สู่ความเป็นพุทธะ ศิษย์จึงสัมผัสถึงทันที

คุณค่าที่แท้จริงของความเป็นมนุษย์ก็คือ การได้รู้จักสาระ ของชีวิตตนเอง หากปราศจากการรู้จักสิ่งนี้ ชีวิตก็ไร้ความหมาย ไร้ชีวิตชีวา

ศิษย์ : อะไรคือสาระของชีวิต

อาจารย์: สาระที่ไร้สาระ

ศิษย์ : ผมจะเข้าถึงมันได้อย่างไร

อาจารย์: "คนขี่โคตามหาโค"

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งทันที

แก่นสาระของชีวิตของความเป็นมนุษย์ที่แท้ก็คือ รากฐานของการดำรงอยู่ซึ่งเป็นธรรมชาติที่แท้ของคนเราทุกคนนั่นเอง อาจารย์บอกศิษย์ด้วยคำพูดที่ชี้ให้เห็นถึงความไม่แตกต่างของทวิภาวะ ถ้ามัวไปแสวงหาที่อื่นก็เหมือนกับขี่โคตามหาโค การบำเพ็ญภาวนาของชาวพุทธเราส่วนมากเป็นอย่างนั้น จึงบรรลุถึงสัจจะไม่ได้สักที

มีคัมภีร์เล่มหนึ่งเป็นคัมภีร์มหัศจรรย์ หากใครได้อ่านได้ศึกษา
แล้วจะพบกับความสุขที่แท้จริง ซึ่งเป็นความสุขที่ยิ่งกว่าสุข

ศิษย์ : คัมภีร์มหัศจรรย์เล่มนั้นคือคัมภีร์อะไร

อาจารย์: คัมภีร์ชีวิตของตัวเราเองนั่นแหละ เป็นคัมภีร์ที่เราจะต้องศึกษาให้เข้าใจ

ศิษย์ : ผมจะเรียนรู้ตัวเองได้อย่างไร

อาจารย์: เธอเห็นต้นมะม่วงนั่นไหม

ศิษย์ : เห็นครับ

อาจารย์: รู้จักตัวเองตามความเป็นจริงด้วยการเห็น

ศิษย์ : แค่นี้เองหรือ

อาจารย์: "วันนี้เมฆเต็มท้องฟ้า"

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งตนเองทันที
"ขอบคุณอาจารย์"

อาจารย์ชี้ถึงคัมภีร์ที่น่าศึกษาที่สุด ก็คือตัวเอง แล้วท่านก็ชี้ไปที่การรับรู้ด้วยประสาทสัมผัส ถ้าเราเห็นเฉย ๆ สักว่าเห็น สักว่าได้ยิน เราก็เข้าถึงความจริง แล้วจะทำให้เราได้พบกับความสุขที่แท้จริง

ชาวพุทธจะต้องระลึกอยู่เสมอว่า เราจะต้องพัฒนา การดำรงอยู่ของเราไปสู่อุดมคติอันสูงส่งของชีวิต นั่นก็คือการดำเนินชีวิตพรหมจรรย์ ดังที่พระพุทธองค์ ได้ชักชวนผู้คนให้มาประพฤติพรหมจรรย์กันเถิด

ศิษย์ : อะไรคือ "หนทาง" ไปสู่อุดมคติของชีวิต

อาจารย์: เอกภาพคือความหลากหลาย

ศิษย์ : ผมจะเข้าถึงมันได้อย่างไร

อาจารย์: มันดำรงอยู่กับเธออยู่แล้ว

ศิษย์ : ทำไมผมไม่เห็นมัน

อาจารย์: เพราะยังมี "ผม" อยู่จึงไม่อาจเห็นมัน
"น้ำในคูสงบนิ่ง หมู่ปลาว่ายไปมา"

ศิษย์ : บรรลุอุดมคติของชีวิตทันที
"ขอบคุณอาจารย์"

หนทางไปสู่อุดมคติของชีวิต คือ การดำเนินชีวิตพรหมจรรย์บนวิถีของความเป็นเอกภาพและหลากหลายที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งมีอยู่แล้วของทุกชีวิตที่เราไม่สามารถตระหนักรู้ได้ เพราะการดำเนินชีวิตอย่างมีตัวตนที่แบ่งแยกกับสรรพสิ่ง อาจารย์บอกให้ศิษย์กำจัดตัวตนออกเสีย แล้วจะบรรลุถึงอุดมคติของชีวิตทันที

เราจะต้องหล่อหลอมจิตใจของเราให้เป็นหนึ่งเดียวกับจิตวิญญาณสากล ซึ่งไปพ้นจิตสามัญสำนึกแห่งตัวตน แล้วเราก็จะพบ "หนทาง" ของการบำเพ็ญภาวนาที่แท้จริง

ศิษย์ : ผมจะไปพ้นจิตสามัญสำนึกที่แบ่งแยกได้อย่างไร

อาจารย์: จงเห็นสักแต่ว่าเห็น ได้ยินสักแต่ว่าได้ยิน

ศิษย์ : ผมไม่รู้วิธีทำช่วยแนะนำผมด้วย

อาจารย์: ไม่ต้องทำอะไร

ศิษย์ : ไม่ต้องทำอะไรแล้วจะเข้าถึงได้หรือ

อาจารย์ : เธอเข้าถึงมันอยู่แล้ว "นกเขาตีกันเพื่อแย่งคู่ครอง"

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งทันที

พระพุทธเจ้าชี้ทางให้พาหิยะเข้าถึงความจริงด้วยการเห็นก็สักว่าเห็น ได้ยินก็สักว่าได้ยิน คือรับรู้ทางประสาทสัมผัสเฉย ๆ หากทำได้ก็จะบรรลุธรรมอย่างพาหิยะ การเห็น การได้ยินเฉย ๆ มันเป็นการรับรู้ที่ไปพ้นสิ่งที่ถูกรู้ - ผู้รู้ (นาม - รูป) อันอยู่เหนือจิตสามัญสำนึก ซึ่งทุกคนก็ทำอยู่แล้วในชีวิตประจำวัน แต่เราไม่เคยสังเกตมันเท่านั้นเอง อาจารย์จึงบอกศิษย์ว่า "ไม่ต้องทำอะไร" เราต้องสัมผัสถึงคำว่า "ไม่ต้องทำอะไร" ของอาจารย์ให้ซาบซึ้ง

เมื่อค้นพบวิถีธรรมชาติแห่งความเป็นเอกภาพของสรรพสิ่ง
เราจะพบความเป็นเช่นนั้นเองของสรรพสิ่ง นี่คือความจริง

ศิษย์ : วิถีธรรมชาติเป็นอย่างไร

อาจารย์: ความวุ่นวายคือความสงบ

ศิษย์ : แค่นี้จะพบวิถีธรรมชาติหรือ

อาจารย์: ไม่มีความวุ่นวาย ไม่มีความสงบ
"เราควรหาความสงบจากความวุ่นวาย"

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งทันที

วิถีธรรมชาติเป็นวิถีทั้งความสงบและความวุ่นวาย ไม่แตกต่างกัน ซึ่งมันจะไม่มีทั้งความวุ่นวายและความสงบ เพียงขจัดความรู้สึกว่ามีอัตตาตัวตนเสียเท่านั้น ก็จะพบมันทันที ดังที่ศิษย์เข้าใจนัยของคำพูดของอาจารย์

เมื่อเราเป็นเอกภาพกับสรรพสิ่งเราจะพบกับความสุข ความปีติ อิ่มเอิบ เบิกบาน อย่างแท้จริง มันเป็นธรรมชาติแห่งความเป็นเช่นนั้นเอง

อาจารย์: แม้เจ้าจะมีความรู้มากมาย แต่นั่นมันเป็นเพียงความรู้ของคนอื่นทั้งนั้น ข้าอยากรู้ว่าอะไรคือความรู้จริง ๆ ของเจ้า

ศิษย์ : นิ่ง...นึกไม่ออกว่าตนรู้อะไรบ้าง

อาจารย์: บอกมาเร็ว เจ้ารู้อะไรบ้าง

ศิษย์ : จึงกล่าวออกไปว่า "น้ำในคูสงบนิ่ง กบเขียดร้องกันระงม"

อาจารย์: "เออ! แค่นี้แหละ ดีมาก"

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งทันที

แม้เราจะมีความรู้มากมาย แต่นั่นก็ยังไม่ใช่ความจริง มันเป็นเพียงความรู้ที่จำมาจากคนอื่นทั้งนั้น อาจารย์ต้องการให้ศิษย์เข้าถึงความจริงซึ่งไม่ได้มาจากความรู้ - ความคิด จึงเร่งเร้าให้ศิษย์ตอบมาเร็ว ๆ ว่ารู้อะไรบ้าง ศิษย์ตกใจจึงพูดออกมาตามที่ตนเห็นในขณะนั้นและบรรลุถึงการรู้แจ้งทันที

ชายหนุ่มคนหนึ่งเข้ามาในสถานปฏิบัติธรรมแล้วเขี่ยขี้บุหรี่ลงบนศีรษะของพระพุทธรูป เพราะเขาคิดว่าทุก ๆ สิ่งคือความว่าง ชื่อต่าง ๆ ก็เป็นเพียงสมมุติ ทุกสิ่งในโลกนี้ไม่มีอะไรเลย เขายึดติดอยู่กับความว่าง

อาจารย์: ถ้าเราเป็นอาจารย์ เราจะแนะนำชายคนนี้อย่างไร

ศิษย์ : ผมจะบอกเขาว่า "เขายังขาดบางสิ่ง"

อาจารย์: เธอรู้หรือเปล่าว่าเขาขาดอะไร

ศิษย์ : เขาขาด "วันนี้อากาศร้อนจัง"

อาจารย์: "ดีมาก รักษาตัวไว้ให้ดี เธอจะได้เป็นคุรุในวันข้างหน้า"

ศิษย์ : "ขอบคุณพระอาจารย์"

ชายหนุ่มคนนี้ยังยึดติดในความไม่มี - ไม่เป็นอะไร ซึ่งเป็นมิจฉา ทิฏฐิ หรือแม้จะไปพ้นความมี - ไม่มีแล้วก็ตาม ศิษย์คนนี้ก็รู้ว่าเขายังขาดบางสิ่ง อาจารย์จึงลองใจศิษย์ว่าเขาขาดอะไร ศิษย์ผู้เข้าถึงพุทธะแล้วตอบอาจารย์ด้วยความจริงในขณะนั้น "วันนี้อากาศร้อนจัง" อาจารย์ก็ยอมรับความเป็นพุทธะของศิษย์

การดำรงอยู่อย่างปราศจาก SPIRIT (จิตวิญญาณ) เป็นการดำรงอยู่อย่างซากศพ การกระทำ (มโน วจี กายกรรม) ของปราชญ์ กวี ศิลปิน จิตรกร จะมี SPIRIT (จิตวิญญาณ) ร่วมอยู่ด้วย จึงดำรงอยู่อย่างมีชีวิตชีวา

ศิษย์ : ทำอย่างไรจึงจะดำรงอยู่อย่างมีชีวิตชีวา

อาจารย์ : ดำรงชีวิตอย่างคนตายแล้วซิ

ศิษย์ : คนตายจะมีชีวิตชีวาได้อย่างไร

อาจารย์ : "ดอกเฟื่องฟ้าสีแดงบานสะพรั่งหน้าอาศรม"

ศิษย์ : เข้าใจอย่างซาบซึ้งด้วย SPIRIT ทันที "ขอบคุณอาจารย์"

จิตวิญญาณสากล (SPIRITUAL UNIVERSAL) แสดงออกร่วมกับการกระทำต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน เมื่อปราศจากตัวตนแล้ว คนตายแล้ว ก็คือผู้ที่ดำรงชีวิตอยู่อย่างปราศจากตัวตน ดังที่พระอาจารย์บอกศิษย์ ซึ่งศิษย์ก็เข้าใจได้ในทันที จึงดำรงอยู่อย่างมีชีวิตชีวา

อายตนะภายในทั้งหก (ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ) เป็นดัง
กระจกเงาหกด้านที่จะสะท้อนสิ่งต่าง ๆ ให้เราได้ตระหนักรู้
ตามความเป็นจริงที่ไปพ้นทวิภาวะ

ศิษย์ : อะไรคือสิ่งที่ไปพ้นทวิภาวะ (เหตุผล)

อาจารย์: ไม่พัก - ไม่เพียร

ศิษย์ : แล้วผมจะเข้าถึงได้อย่างไร

อาจารย์: มันอยู่ตรงหน้าเธออยู่แล้ว

"หน้าร้อน หน้าหนาว หน้าฝน ในวันเดียวกัน"

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งทันที

มีสิ่งหนึ่งอยู่เหนือเหตุผล (ทวิภาวะ) สิ่งนี้ดำรงอยู่ในทุกหน ทุกแห่ง เราจะสัมผัสถึงสิ่งนี้ได้ด้วยจิตประภัสสรของเราเท่านั้น การบำเพ็ญภาวนาก็เพื่อบรรลุถึงสิ่งนี้ แล้วดำรงอยู่กับสิ่งนี้ให้ได้ตลอดเวลา ปัญหาต่าง ๆ ก็จะสิ้นสุดลง อาจารย์จึงบอกศิษย์ว่า อยู่ต่อหน้าเธออยู่แล้ว จงค้นหาให้พบ แล้วจะกลายเป็นพุทธะ

การดำเนินชีวิตของความเป็นพุทธะที่แท้ ดุจสายธาร
ที่รินไหลอยู่ตลอดเวลา จึงอาจเรียกได้ว่า เป็นสายธาร
แห่งชีวิตที่มีชีวิตชีวา แต่ปุถุชนดำเนินชีวิตดุจน้ำในสระ
ที่ปราศจากการไหลริน น้ำจึงเน่าเสีย
ชีวิตจึงมีปัญหามากมาย

ศิษย์ : อะไรคือสายธารแห่งชีวิต
อาจารย์: น้ำนิ่งตลิ่งไหล
ศิษย์ : ผมไม่เข้าใจ
อาจารย์: ไม่มีน้ำ ไม่มีตลิ่ง
ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งทันที
อาจารย์: เธอยังขาดบางสิ่ง
ศิษย์ : ผมขาดอะไร
อาจารย์: "ฝนตกตอนเช้า อากาศเย็นสบายดี"
ศิษย์ : บรรลุถึงสายธารแห่งชีวิตทันที
"ขอบคุณอาจารย์

สายธารแห่งชีวิตก็คือ การดำเนินชีวิตตามวิถีของธรรมชาติที่อยู่เหนือเหตุผล เหนือโลก (โลกุตร) ถ้าดำรงอยู่ได้ตลอดเวลาเราเรียกว่า พระอรหันต์ ซึ่งไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะบรรลุได้ในยุคสมัยนี้ แต่ถ้าบำเพ็ญเพียรด้วยอริยมรรคมีองค์แปด โลกนี้ก็จะไม่ว่างจากอริยสาวกทั้งสี่ (โสดาบัน สกิทาคามี อนาคามี พระอรหันต์) ดังที่พระพุทธเจ้าตรัสกับ สุภัททะก่อนเสด็จดับขันธปรินิพพาน

อัตตาตัวตนซึ่งเกิดจากความยึดถือ อันเป็นเหตุผล ของปัญหาต่าง ๆ ของมนุษย์ที่ดำเนินชีวิตอยู่ในมิติของ จิตสามัญสำนึก ที่ใช้เพียงปัญญาระดับความรู้ - ความคิด เชิงอัตวิสัย ที่เป็นมายาดังภาพในกระจกเงา

ศิษย์ : ผมจะขจัดอัตตาตัวตนได้อย่างไร

อาจารย์ : ตัวตนที่ไร้ตัวตน

ศิษย์ : ผมจะเข้าถึงสิ่งนี้ได้อย่างไร

อาจารย์ : จงมองดูต้นการะเวกนั้น

"ดอกการะเวกส่งกลิ่นหอมชื่นใจ"

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งทันที

เราไม่สามารถขจัดอัตตาตัวตนได้ เพราะมันคือมายา แต่เราสามารถขจัดเหตุเกิดของมันคืออวิชชาได้ ด้วยการพัฒนาวิชชาหรือปัญญาญาณให้เกิดขึ้น แล้วอวิชชาที่ทำให้เกิดตัวตนที่แบ่งแยกกับสรรพสิ่งก็จะหายไป อาจารย์จึงบอกศิษย์ให้มองดูต้นการะเวกตรง ๆ อย่างสักว่าเห็น ก็จะบรรลุสัจธรรมได้อย่างพาหิยะ

ขันธ์ห้า (รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ) ที่เป็นอิสระ
จากความยึดถือจะต้องทำงานร่วมกับปัญญาญาณ
ปัญหาต่าง ๆ ก็จะสิ้นสุดลง จึงพบกับความสุขที่แท้จริง

ศิษย์ : ทำอย่างไรขันธ์ห้า (กาย + ใจ) จึงจะเป็นอิสระจากความยึดถือ

อาจารย์ : ไม่มีกาย ไม่มีใจ

ศิษย์ : แล้วมันทำงานอย่างไร

อาจารย์ : "ฝนตก พื้นลื่น ต้องเดินอย่างระมัดระวัง"

ศิษย์ : เข้าใจอย่างซาบซึ้งตามนัยของอาจารย์
"ขอบคุณ อาจารย์'

ขันธ์ห้าจะเป็นอิสระปราศจากความยึดถือได้จะต้องทำงานร่วมกับปัญญาญาณ ซึ่งเกิดในมิติจิตเหนือสำนึก การบำเพ็ญภาวนา จุดเริ่มต้นจะต้องหาวิธีไปให้พ้นจิตสามัญสำนึกที่มีตัวตนก่อน นั่นก็คือไปพ้นสมมุติบัญญัติต่าง ๆ ดังที่อาจารย์บอกศิษย์ว่า ไม่มีกาย ไม่มีใจ แล้วจะเข้าถึงการดำเนินชีวิตที่สมบูรณ์ ได้พบกับความสุขที่แท้จริง ศิษย์ก็เข้าถึงนัยที่อาจารย์แสดงอย่างซาบซึ้งด้วยประสบการณ์

พุทธะ ปราชญ์ จะพัฒนาปัญญาญาณจนเป็นพื้นฐานของจิตใจ แล้วใช้แสดงออกร่วมกับการกระทำต่างๆ ในชีวิตประจำวัน

ศิษย์ : ผมจะพัฒนาปัญญาญาณให้เป็นพื้นฐานของจิตใจได้อย่างไร

อาจารย์ : เธอเป็นพุทธะอยู่แล้ว

ศิษย์ : ทำอย่างไรผมจะเห็นสิ่งนั้น

อาจารย์ : ไม่ต้องทำอะไร "พุทธะตามหาพุทธะ"

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งของความเป็นพุทธะทันที

การพัฒนาปัญญาญาณเริ่มต้นด้วยการบรรลุถึงมิติของความจริง ซึ่งไปพ้นจิตสามัญสำนึกก่อน ปัญญาญาณที่หยั่งรู้ความจริงนั้นเกิดไม่ได้ในมิติจิตสามัญสำนึกที่มีตัวตนเป็นศูนย์กลาง อาจารย์จึงเน้นที่ตัวเราเป็นหลัก เพราะถ้าเราเห็นจิตใจที่เป็นพุทธะอยู่แล้ว ก็ไม่ต้องไปแสวงหาที่ไหนและไม่ต้องทำอะไร

ปุถุชนดำเนินชีวิตด้วยขบวนความคิดบนฐานของเหตุผล หรือทวิภาวะ (ดี - ชั่ว, ถูก - ผิด) แล้วยึดติดอยู่กับเหตุผลของตนเอง จึงเกิดปัญหามากมาย

ศิษย์ : ถ้าไม่คิดอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลของคู่ (ทวิภาวะ) แล้ว เราจะคิด จะพูดอย่างไร

อาจารย์ : "วันนี้อากาศแจ่มใสดี"

ศิษย์ : ผมไม่เข้าใจ

อาจารย์ : "วางสมุด ปากกา แล้วเดินขึ้นกุฏิไป"

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งทันที

ปุถุชนดำเนินชีวิตด้วยขบวนความคิดระดับเหตุผล (ดี - ชั่ว, ถูก - ผิด) ที่ตนยึดถือ แต่อริยบุคคลกระทำกิจกรรมต่าง ๆ (คิด พูด ทำทางกาย) บนปัญญาญาณที่ตระหนักรู้ความจริงของสิ่งต่าง ๆ ปัญหาต่าง ๆ จึงน้อยลง ๆ ศิษย์อยากรู้ว่าจะคิด จะพูด จะทำอย่างไร อาจารย์ก็ตอบด้วยการกระทำที่เป็นความจริงในขณะนั้น ศิษย์จึงบรรลุการรู้แจ้งตามนัยที่อาจารย์แสดงออกทันที

การดำเนินชีวิตของปุถุชน เคยชินกับการตัดสินสิ่งต่าง ๆ ที่เรารับรู้มาทางประสาทสัมผัส นำมาซึ่งปัญหาต่าง ๆ

ศิษย์ : เราจะขจัดความเคยชินในการตัดสินสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างไร

อาจารย์ : อยากเห็นปลาให้เฝ้ามองน้ำ

ศิษย์ : ผมไม่ได้ถามเรื่องปลา เรื่องน้ำ

อาจารย์ : ไม่มีปลา ไม่มีน้ำ

"เสียงนกร้องบอกความลับของชีวิต"

ศิษย์ : บรรลุความเป็นพุทธะทันที

เราจะขจัดอนุสัยความเคยชินต่อการดำเนินชีวิตในมิติของจิตสามัญสำนึกที่ทำให้เกิดความยึดถือ อันเป็นสาเหตุของปัญหาทั้งปวงได้ เราจะต้องพัฒนาปัญญาญาณในมิติที่ไปพ้นจิตสามัญสำนึกให้เป็นรากฐานของการดำเนินชีวิตกลายเป็นพุทธะ แล้วปัญหาต่าง ๆ ก็จะสิ้นสุด ด้วยการคอยเฝ้าสังเกต เรียนรู้จิตใจของตนเองอย่างต่อเนื่อง ดังพุทธพจน์ที่ว่า "จิตฺตํ รกฺขติ เมธาวี" (ปราชญ์ย่อมรักษาจิตของตน) แล้วจะเข้าใจชีวิตที่สมบูรณ์ดังที่อาจารย์บอกให้ศิษย์เฝ้ามองน้ำไว้แล้วจะเห็นปลา

"นิพฺพานํ ปรมํ วทนฺติ พุทธา" พระนิพพาน (ULTIMATE TRUTH) เป็นธรรมอันยิ่ง (ธรรมที่อยู่เหนือโลก)

ศิษย์ : อะไรคือสัจธรรมอันยิ่ง

อาจารย์ : สรรพสิ่งคือสัจธรรมอันยิ่ง

ศิษย์ : มันจะเป็นไปได้อย่างไร

อาจารย์ : ไม่มีสรรพสิ่ง ไม่มีธรรมอันยิ่ง

ศิษย์ : ผมจะเข้าถึงสิ่งนี้ได้อย่างไร

อาจารย์ : ไม่ต้องทำอะไร "ต้นชงโคป่าออกดอกสีชมพู"

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งทันที

เราจะบรรลุถึงความจริงสูงสุดที่เรียกว่า "พระนิพพาน" ได้ด้วยจิตประภัสสร ซึ่งมีอยู่แล้วในคนเราทุกคนเท่านั้น อาจารย์จึงบอกศิษย์ ว่า "ไม่ต้องทำอะไร" เพราะเรามีอยู่ เพียงค้นหามันให้พบเท่านั้น เราก็จะประจักษ์แจ้งสัจธรรมทันที

พุทธะ คือ การดำเนินชีวิตอย่างแท้จริง ซึ่งทั้งชาวตะวันตก และชาวตะวันออกไม่คุ้นเคย มันเป็นความมหัศจรรย์ ที่พระพุทธเจ้าทรงค้นพบและถ่ายทอด จากจิตสู่จิต จนมาถึงเราทุกวันนี้

ศิษย์ : อย่างไรคือการถ่ายทอดจากจิตสู่จิต

อาจารย์ : ยกนิ้วโป้งขึ้น โดยไม่ได้กล่าวอะไร

ศิษย์ : ยิ้มน้อย ๆ

อาจารย์ : เราได้ถ่ายทอดธรรมะให้เธอแล้วนะ "วันนี้อากาศร้อนจัง"

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งทันที

การดำเนินชีวิตอย่างแท้จริง ดำเนินชีวิตด้วยอริยมรรคมีองค์แปด หรือดำเนินชีวิตพรหมจรรย์เรียกว่าพุทธะ ก่อนอื่นเราจะต้องค้นหาวิถีของการบำเพ็ญภาวนาที่แท้จริงในมิติจิตเหนือสำนึกให้พบก่อน อาจารย์ถ่ายทอดธรรมนี้จากจิตของอาจารย์สู่จิตของศิษย์ ด้วยการยกนิ้ว ตะโกน นิ่ง ตบ บ้าง เพื่อให้ศิษย์ได้หลุดพ้นจากจิตสามัญสำนึกในทันที ทันใด เข้าถึงการรู้แจ้งในทันที

การถ่ายทอดธรรมะด้วยการอธิบายด้วยภาษา ทำให้ผู้ฟังเข้าใจผิดได้ง่าย อาจารย์บางรูปจึงถ่ายทอดธรรมะด้วยการกระทำทางกาย หรือไม่พูดอะไรเลย หรือถ้าจะพูดก็จะปฏิเสธทุกสิ่ง เช่น ไม่พัก ไม่เพียร

ศิษย์ : ธรรมะอะไรที่สามารถถ่ายทอดได้ด้วยการไม่พูดอธิบายหรือกระทำทางกาย

อาจารย์ : นิ่ง...

ศิษย์ : เข้าใจนัยการนิ่งของอาจารย์ มีเท่านี้เองหรือ

อาจารย์ : "หน้าหนาวกำลังจะสิ้นสุดลง"

ศิษย์ : บรรลุความเป็นพุทธะทันที "ขอบคุณอาจารย์"

สัจธรรมสูงสุด (อสังขตธรรม) ไม่สามารถอธิบายให้ผู้ฟังเข้าใจได้ เพราะสิ่งนี้เป็นสิ่งเหนือโลก จึงไม่สามารถอธิบายด้วยภาษาคำพูดของชาวโลกได้ อาจารย์นิ่งเพื่อแสดงถึงสิ่งนั้น การบำเพ็ญ-ภาวนาก็ต้องบำเพ็ญเพียรไปบนสิ่งนั้นจนเป็นรากฐานของการดำรงอยู่จนกลายเป็นพุทธะ ซึ่งศิษย์เข้าถึงทันที

กระจกเงาใสจะสะท้อนสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ต่อหน้ามัน
ตามความเป็นจริง โดยปราศจากอคติ ดุจจิตประภัสสร
ที่สงบและตระหนักชัด สิ่งต่าง ๆ ตามที่มันเป็นหรือมัน
เป็นเช่นนั้นเอง ไม่มีสูง - ไม่มีต่ำ, ไม่มีถูก - ไม่มีผิด,
ไม่มีดี - ไม่มีชั่ว ฯลฯ

ศิษย์ : อะไรคือจิตประภัสสรที่สงบ

อาจารย์ : สรรพสิ่งคือจิตประภัสสร

ศิษย์ : แล้วผมจะเข้าถึงมันได้อย่างไร

อาจารย์ : ไม่ต้องทำอะไร ไม่มีสรรพสิ่ง - ไม่มีจิตประภัสสร "น้ำในสระสงบนิ่ง ปลาตัวใหญ่กระโดดดังตูม"

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งทันที

จิตเดิมหรือจิตก่อนการคิดจะใสเหมือนกระจกเงา พระพุทธเจ้าทรงเรียกว่าจิตประภัสสร เมื่อมีอะไรปรากฏต่อหน้ามัน มันจะสะท้อนสิ่งนั้นตามที่มันเป็น นี่คือความจริง และสิ่งนี้ก็มีอยู่แล้วในคนเราทุกคน แต่ทุกคนไม่เคยสังเกตมัน การบำเพ็ญภาวนาก็คือคอยเฝ้าสังเกตจิตนี้ไว้เหมือนคอยมองน้ำ เมื่อมีปลากระโดดขึ้นก็จะเห็นมัน อาจารย์จึงบอกศิษย์ว่า "ไม่ต้องทำอะไร" ศิษย์จึงบรรลุการรู้แจ้งทันที

การดำเนินชีวิตอย่างแท้จริง คือ การดำเนินชีวิต พรหมจรรย์ หรือดำเนินชีวิตอย่างพุทธะ

"วันนี้อากาศร้อนจัง" ศิษย์คนหนึ่งเข้าใจว่าตนเองคือพุทธะ เพราะได้ยินอาจารย์สอนอยู่บ่อย ๆ ว่าเราทุกคนเป็นพุทธะอยู่แล้ว ก็เลยไม่เข้าหาอาจารย์ ไม่อยากเป็นคนขี้โคตามหาโค

อาจารย์: นี่มันพุทธะเก๊นี่หว่า

ศิษย์ : แล้วพุทธะคืออะไร

อาจารย์: "คนขี่โคตามหาโค"

ศิษย์ : ถ้าเจอโคแล้วทำอย่างไรต่อไป

อาจารย์: "ก็ขี่โคกลับบ้านซิวะ"

ศิษย์ : บรรลุความเป็นพุทธะทันที

ศิษย์จำคำสอนของอาจารย์ได้ว่า เราคือพุทธะอยู่แล้ว ก็คิดว่า ตนเองเป็นพุทธะ นั่นยังเป็นเพียงความรู้ ความจำ ยังไม่ได้หยั่งรู้ด้วยปัญญาญาณ ยังขี่โคตามหาโคอยู่ ถ้าพบโค หรือจิตพุทธะของตนแล้ว ก็ขี่โคกลับบ้าน คือ ดำรงชีวิตอยู่กับจิตพุทธะในทุกการกระทำศิษย์จึงสัมผัสถึงความเป็นพุทธะทันที

การรับรู้อย่างแบ่งแยก (สิ่งที่ถูกรู้ - ผู้รู้) ซึ่งเกิดจากอวิชชา
ทำให้เกิดความยึดถือทั้งสี่(กามุปาทาน ทิฏฐิปาทาน
สีลัพตุปาทาน อัตตวาทุปาทาน) ในการขจัดการรับรู้
อย่างแบ่งแยก เราจะต้องพัฒนาปัญญาญาณ
ดุจดวงประทีปมาขจัดอวิชชาดุจความมืดมิด ฉันนั้น

ศิษย์ : ผมจะขจัดรูป - นามได้อย่างไร

อาจารย์: รูปก็คือนาม

ศิษย์ : มันจะเป็นสิ่งเดียวกันได้อย่างไร

อาจารย์: ไม่มีรูป - ไม่มีนาม

ศิษย์ : ผมจะเข้าถึงสิ่งนี้ได้อย่างไร

อาจารย์: ไม่ต้องทำอะไร "นกกาแวนหางบ่วง บินลงมา กินน้ำในถัง

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งทันที

เราจะขจัดการรับรู้อย่างแบ่งแยก (นาม - รูป) ซึ่งเกิดจากอวิชชา ได้ด้วยการพัฒนาวิชชาหรือปัญญาญาณซึ่งเกิดในระดับจิตเหนือสำนึก (โลกุตตรจิต) ดุจความสว่างขจัดความมืดฉันนั้น ไม่ใช่ขจัดนามรูปด้วยระบบความคิดแบบตรรกะเหตุผล เช่น พิจารณาเห็นมันเกิด - ดับ, เที่ยง - ไม่เที่ยง, มีตัวตน - ไม่มีตัวตน อาจารย์จึงบอกให้เข้าถึงสิ่งหนึ่ง ที่นาม - รูปไม่แตกต่างกัน แล้วจะหยั่งรู้ว่ามันไม่มีนาม ไม่มีรูป จนตระหนักรู้ในความเป็นองค์รวมขณะกระทำกิจการงานในชีวิตประจำวัน ศิษย์จึงบรรลุการรู้แจ้งในทันที

การพัฒนาปัญญาญาณที่เกิดจากสัจธรรมสูงสุดที่อยู่ เหนือจิตสามัญสำนึกซึ่งเป็นหนึ่งเดียวกับจิตประภัสสร เราจึงต้องค้นหาจิตประภัสสรของตนเองให้พบก่อน เพราะมันคือ "หนทางแห่งเอกภาพ" (เอกายนมัคโค) อันเป็นวิถีสู่การดำเนินชีวิตที่แท้จริง

ศิษย์ : หนทางแห่งเอกภาพเป็นอย่างไร

อาจารย์ : เธอมีอยู่แล้ว

ศิษย์ : ทำไมผมไม่รู้จักมัน

อาจารย์ : เธอทำมันหายไปตั้งแต่เมื่อไร

ศิษย์ : นิ่ง...

อาจารย์ : รักจิตไม่รู้นี้ไว้ แล้วเธอจะเข้าใจ

"วันนี้อากาศเย็นสบายดี"

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งทันที

หนทางแห่งความเป็นเอกภาพ (เอกายนมัคโค) เป็นวิถีของการบำเพ็ญภาวนาที่ไปพ้นจิตสามัญสำนึก อันเกิดจากการเข้าถึงจิตประภัสสรซึ่งเป็นหนึ่งเดียวกับสัจธรรมสูงสุดของตนเอง อาจารย์จึงบอกศิษย์ว่า เธอมีอยู่แล้ว แล้วศิษย์ก็เห็นมันด้วยการนิ่ง....เพราะไม่รู้จะอธิบายมันอย่างไร จึงบรรลุถึงการรู้แจ้งความจริงทันที

การงานที่ทำทุกชนิดไม่ว่างานอะไร ไม่ใช่มันสูง - มันต่ำ, มันดี - มันเลว แต่มันมีความงามอยู่ในตัวของมันเองอยู่แล้ว จงค้นหาสิ่งนี้ให้พบ แล้วจะพบความสุขที่แท้จริง

ศิษย์ : อะไรคือความงามที่อยู่ในกิจการงาน

อาจารย์ : จงค้นหาการกระทำอย่างไม่กระทำ

ศิษย์ : ผมจะค้นหามันได้ที่ไหน

อาจารย์ : มันดำรงอยู่กับเราตลอดเวลาอยู่แล้ว

ศิษย์ : ทำอย่างไรจึงจะเข้าถึงมัน

อาจารย์ : เราคือการกระทำ ยกนิ้ว...โดยปราศจากคำพูด "ท้องฟ้างดงามยามรุ่งอรุณ"

ศิษย์ : บรรลุการรู้แจ้งทันที

การกระทำต่าง ๆ ของปุถุชนมันปราศจากความงาม ความมีศิลปะ เพราะมันมีตัวตนเป็นผู้กระทำ หากปราศจากตัวตนเราก็คือสิ่งที่เรากระทำ ไม่ว่าจะทำอะไรหากกระทำได้อย่างนี้เรียกว่ามีศิลปะ อาจารย์บอกให้ศิษย์ค้นหาสิ่งหนึ่งด้วยตรรกะที่ไปพ้นเหตุผล ซึ่งดำรงอยู่กับเราอยู่แล้วตลอดเวลา อาจารย์ชี้ด้วยการยกนิ้ว....ศิษย์จึงเข้าถึงและบรรลุการรู้แจ้งทันที

ธรรมแห่งปริศนาชีวิต ๑ หลวงพ่อโพธินันทะ